

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

Кваліфікаційна робота

магістра

на тему «Вплив податкової політики держави на фінансову
спроможність ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»

Виконав: студент 2 курсу, групи 8.0720
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та
страхування
освітньої програми фінанси і кредит

Глушенко Ю.

Керівник д.е.н., професор Череп А. В..

Рецензент к.е.н., професор Кущик А.П

Запоріжжя – 2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економічний
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Освітній рівень магістр
Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Освітня програма фінанси і кредит

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____ А.П. Кущик

« _____ » _____ 2021 року

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Глушенко Юлії Миколаївні

1. Тема роботи: Вплив податкової політики держави на фінансову спроможність ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»
керівник роботи: Череп А. В., д.е.н., професор
затверджені наказом ЗНУ від 30 червня 2021 р. № 966-с.
2. Строк подання студентом роботи: 16 листопада 2021 р.
3. Вихідні дані до роботи: дані фінансової звітності ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті», Державної служби статистики України, Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг, а також монографічні дослідження та наукові статті вітчизняних і зарубіжних авторів.
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): розглянути теоретико-методичні підходи до формування податкової політики підприємства; систематизувати методичні підходи до оцінювання ефективності управління використанням фінансовим потенціалом підприємства; дослідити сучасний стан виробничо-господарської діяльності ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті», проаналізувати його фінансово-економічний стан; дослідити проблемні питання негативного впливу податкової політики та шляхи їх вирішення.
5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень): кваліфікаційна робота містить 9 рис., 10 табл. і 1 формула.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Череп А. В., професор	5.07.2021 р.	5.07.2021 р.
2	Череп А. В., професор	12.09.2021 р.	12.09.2021 р.
3	Череп А. В., професор	03.10.2021 р.	03.10.2021 р.

7. Дата видачі завдання: 05 липня 2021 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Складання бібліографії та вивчення літературних джерел	05.07.2021 р. – 30.07.2021 р.	виконано
2.	Виконання вступу	1.08.2021 р. – 08.08.2021 р.	виконано
3.	Виконання розділу 1	09.08.2021 р. – 12.09.2021 р.	виконано
4.	Виконання розділу 2	13.09.2021 р. – 1.10.2021 р.	виконано
5.	Виконання розділу 3	2.10.2021 р. – 16.10.2021 р.	виконано
6.	Формулювання висновків	17.10.2021 р. – 1.11.2021 р.	виконано
7.	Оформлення роботи, одержання відгуку та рецензії	1.11.2021 р. – 15.11.2021 р.	виконано
	Подання роботи на кафедру	16.11.2021 р.	виконано

Студент _____ Ю. М. Глушенко
(підпис) (ініціали та прізвище)

Керівник роботи _____ А.В. Череп
(підпис) (ініціали та прізвище)

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер _____ І.Ю. Кисільова
(підпис) (ініціали та прізвище)

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота: 101с., 9 рис., 10 табл., 45 джерел, 4 додатки

Об'єктом дослідження є вплив податкової політики держави на фінансову спроможність підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні підходи щодо визначення зв'язку податкової політики та фінансової спроможності підприємства.

Метою роботи є обґрунтування теоретико-методичних положень та практичних рекомендацій щодо удосконалення податкової політики держави.

Завдання: 1) аналіз літературних даних щодо економічної сутності податкової політики, методичних підходів та механізмів для оцінки фінансової спроможності підприємства; 2) оцінка фінансового стану, діагностика стану управління використанням фінансового потенціалу ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»; 3) визначити та дослідити негативний вплив податкової політики та знайти рішення актуальних проблем.

Методи досліджень: прийоми аналізу і синтезу, порівняльний і економічний аналіз, графічний метод, статистичний, описовий та зведення.

Одержані результати та їх новизна: 1) представлені напрями підвищення ефективності управління використанням фінансового потенціалу; 2) сформульований механізм нарощування фінансового потенціалу підприємства.

Практичне значення одержаних результатів. Пропозиції щодо зниження податкового навантаження, вибір оптимальної податкової політики.

ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА, НЕГАТИВНИЙ ВПЛИВ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ, ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ, АНАЛІЗ, ОЦІНКА

SUMMARY

Qualification work: 101 pages, 9 figures, 10 tables, 70 sources, 4 appendices

The object of the study is the impact of state tax policy on the financial capacity of the enterprise

The subject of research is theoretical, methodological and practical approaches to determine the relationship between tax policy and financial capacity of the enterprise.

The purpose of the work is to substantiate the theoretical and methodological provisions and practical recommendations for improving the tax policy of the state.

Tasks: 1) analysis of literature data on the economic essence of tax policy, methodological approaches and mechanisms for assessing the financial viability of the enterprise;

2) assessment of the financial condition, diagnostics of the state of management of the use of financial potential of pjsc «production association» conti;

3) identify and investigate the negative impact of tax policy and find solutions to current problems.

Research methods: methods of analysis and synthesis, comparative and economic analysis, graphic method, statistical, descriptive and summary.

For the achievement of the set, it is necessary to update the set up: set up the basic characteristics of understanding the «tax policy»; to analyze the status of the country's industrial enterprises, vis-à-vis the problems, the prospects for development, and the assessment of the professionalism of the tools in the tax policy; expanding the regulation and development of enterprises; development of the organization-economic mechanism of optimizing the taxation by way of introduction of the tax on capital investment; improve the classification of the soft-tipped risers; to analyze the relevance of the flow rate plan and the injection of the flow rate risers.

For analytical research and development proposals used: methods of the analysis

and synthesis, statistical method and graphic analysis, descriptive method, method settlement and analytical, ranks of dynamics and comparative, method of the taxonomical analysis; method of the logical analysis and system

The obtained results and their novelty: 1) the directions of increase of efficiency of management of use of financial potential are presented; 2) the mechanism of increasing the financial potential of the enterprise is formulated.

The practical significance of the results obtained. Proposals to reduce the tax burden, choosing the optimal tax policy.

ESTIMATION METHODS, TAX POLICY, NEGATIVE IMPACT OF TAX POLICY, USE OF FINANCIAL POTENTIAL, ANALYSIS, EVALUATION, FINANCE

ЗМІСТ

ВСТУП	8
1 ТЕОРЕТИЧНО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА	12
1.1 Сутність, функції та завдання податкової політики підприємства.....	12
1.2 Теоретичні засади фінансової спроможності підприємства.....	24
1.3 Методи оцінки фінансової спроможності підприємства	28
2 СУЧАСНИЙ СТАН, ФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА, ЇЇ ВПЛИВ НА ФІНАНСОВУ СПРОМОЖНІСТЬ.....	41
2.1 Аналіз фінансової спроможності підприємства ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»	41
2.2 Оцінка впливу податкової політики на фінансовий стан підприємства	56
2.3 Проблемні питання негативного впливу податкової політики на фінансовий стан.....	68
3 ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ З МЕТОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	75
3.1 Удосконалення податкової політики, зниження податкової ставки.....	75
3.2 Зниження негативного впливу податкової політики.....	81
ВИСНОВКИ.....	91
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	95
ДОДАТКИ	102

ВСТУП

У сучасних умовах економічної кризи підприємства зіткнулися з проблемами зниження фінансово-економічних результатів. Для їх уникнення потрібно постійно удосконалювати існуючі, розробляти нові методи, форми та інструменти нейтралізації негативних впливів на фінансову сферу підприємств.

Податки відіграють ключову роль у накопиченні грошових коштів бюджету. Податки являються важелем, що контролює економічну систему країни та підприємств. Якісна податкова політика може впливати на сфери екологічного, інноваційно-інвестиційного та сталого розвитку економіки підприємства.

Беручи курс на євроінтеграцію Україна може брати приклад з країн, що змогли завдяки якісній податковій політиці підприємства зростати в економічній сфері. Податкова політика впливає на економіку підприємств для оптимізації фінансових ресурсів, що підуть на їх розвиток.

Теоретичним і практичним аспектам формування податкової політики промислового підприємства присвячено праці вітчизняних та зарубіжних науковців, зокрема: Андрушків Б. М., Ачкасов А. Є., Бабміндра Д. І., Войнаренко М. П., Грозний І. С., Загородній А. Г., Іванов М. М., Кендюхов О. В., Кирич Н.Б., Максишко Н. К., Мартиненко В. П., Пилипенко А. А., Покатаєва О.В., Рекова Н. Ю., Тарасюк Г. М., Череп А. В., Швець Ю. О., Шимановська-Діанич Л. М., Шмиголь Н. М. та ін.

Однак існує ще багато питань, пов'язаних з формуванням податкової політики промислового підприємства, розвитку екологічного оподаткування, введення податку на виведений капітал.

Метою роботи є дослідження та розробка теоретичних, методичних засад щодо застосування організаційно-економічного механізму формування податкової політики підприємств та її оптимізація, яка сприятиме інвестиційноінноваційному

розвитку промислових підприємств та виведенню економіки країни із тіні і дозволить підприємствам оновитися.

Для досягнення поставленої мети необхідно було вирішити наступні завдання:

- встановити суть наповнення та основні характеристики поняття «податкова політика»;
- проаналізувати стан вітчизняних підприємств, визначити проблеми, перспективи розвитку та обґрунтувати доцільність використання інструментів податкової політики;
- розширити інструменти регулювання і розвитку підприємств;
- розробити організаційно-економічний механізм оптимізації податкового навантаження шляхом введення податку на виведений капітал;
- розробити облікову податкову політику підприємств;
- удосконалити класифікацію податкових ризиків;
- проаналізувати актуальність податкового планування і вплив податкових ризиків.

Об'єктом дослідження є податкова політика підприємств.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та науково-практичні аспекти щодо використання податкової політики підприємств на прикладі ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті».

Методи дослідження. Теоретичною і методичною основою роботи виступають наукові розробки, викладені у працях вітчизняних та зарубіжних вчених з фінансів підприємства, податкової системи підприємства, податкової політики підприємства, менеджменту, фінансовоекономічного аналізу. Для досягнення визначеної мети дослідження було застосовано комплекс загальнонаукових та спеціальних методів: системного аналізу та синтезу – для з'ясування сутності понять «податкова політика»; експертних оцінок – для формування системи показників для оцінки податкової політики підприємства;

методи систематизації та порівняння – для упорядкування та узагальнення понятійного апарату податкової політики підприємства, підходів до її оцінки та аналізу діяльності підприємств; статистичний метод обробки даних, метод групування – для оцінки стану податкової політики підприємств; метод порівняння, метод системного аналізу, коефіцієнтний метод – для оцінювання впливу податкової політики на підприємство; рейтинговий метод, метод порівняння, та логічного узагальнення – для розробки і удосконалення методологічних підходів щодо оцінки рівня податкової політики на підприємствах ; логічного узагальнення – для теоретичного узагальнення і висновків за результатами проведеного дослідження.

Інформаційним підґрунтям дослідження стали закони України, нормативно-правові акти, офіційні статистичні та аналітичні матеріали Державної служби статистики України, звітні дані підприємств машинобудування, статті зарубіжних і вітчизняних вчених, матеріали науковопрактичних конференцій та інтернет-видань, результати власних напрацювань і спостережень.

Економічні розрахунки виконані із застосуванням сучасних методик і комп'ютерних технологій обробки статистичних матеріалів.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у розробці теоретичних положень та формуванні методичних рекомендацій щодо стимулювання підприємств торгівлі податковими методами, а саме вдосконалені:

– податковий механізм стимулювання діяльності підприємств торгівлі, який, на відміну від існуючих, спрямований на активізацію фінансових потоків між підприємствами торгівлі та державою на основі формування сприятливих у сфері оподаткування умов для торговельної діяльності, що дозволить оптимізувати податкове навантаження;

– концепція організації податкового стимулювання діяльності підприємств торгівлі в умовах кризи, яка відрізняється від існуючих тим, що заснована на теоретико-методологічному, методичному, інструментальному та організаційно-

практичному рівнях, що встановлюють суб'єктивні та об'єктивні елементи, методи, принципи та цільові орієнтири, що дозволяє забезпечити зростання доходів бюджету та стимулювання розвитку підприємств торгівлі; методика оцінки ефективності податкового стимулювання діяльності підприємств торгівлі, яка, на відміну від існуючих, аснована на застосуванні формалізованих та експертних оцінок, що дозволяє провести порівняння розрахункових результатів з нормативними та цільовими значеннями та на їх основі диференціювати управлінські рішення щодо адаптації податкової політики до змін економічного середовища та встановити зв'язок між податковою політикою та розвитком підприємств торгівлі;

– механізм податкового стимулювання діяльності підприємств торгівлі, відмінною особливістю якого є заміна податку на прибуток податком на виведений капітал, що дозволить створити стимули до збільшення фінансових результатів підприємств, капіталізації, фінансового оздоровлення та спростить адміністрування.

Теоретична та практична значущість роботи. Теоретичне значення одержаних результатів визначається актуальністю мети та завдань дослідження, науковою новизною, отриманою в результаті дослідження, та полягає у розвитку концептуальних положень податкового стимулювання підприємств торгівлі, розширенні підходів до вирішення проблем досягнення ефективності податкового стимулювання діяльності підприємств торгівлі.

Практична значущість отриманих результатів у тому, що запропоновані науково-методичні підходи та висновки можуть бути використані для вирішення актуальних завдань удосконалення фінансового та податкового стимулювання діяльності підприємств торгівлі в умовах кризи.

1 ТЕОРЕТИЧНО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Сутність, функції та завдання податкової політики підприємства

Добробут держави насамперед залежить від її економічної політики. Податки є однією з найдавніших форм економічних відносин. У багатовіковій історії оподаткування знайшли застосування різноманітних видів податкових платежів: оброк, подушний податок, акциз, гербовий збір, процентний збір з оголошеного капіталу, податку бороди, на майно, з прибутку, на додану вартість, різні мита та інші. Усі вони відрізнялися по об'єкту оподаткування, способу справляння, порядку та строкам сплати та інших ознак. Разом з тим, у кожному з них є те загальне, що дозволяє, незважаючи на явні зовнішні відмінності, визначити єдиним поняттям «податки».

Розвиток оподаткування до XVII століття не спиралося на будь-яку струнку теорію, здійснювалося на основі практики, тобто за допомогою проб та помилок, при цьому відбувалося поступове накопичення досвіду у використанні податків відповідно до їх соціально-економічної сутності, одночасно розвивалися і правові аспекти оподаткування

Особлива роль у пізнанні закономірностей прояву та розвитку податків у формулюванні принципів оподаткування належить шотландському філософу, економісту А. Сміту та німецькому економісту А. Вагнер. Використання їх теоретичних положень і подальшу взаємодію теорії та практики застосування податків зрештою дозволили сформулювати систему принципів, покладену в основу сучасних податкових систем. [3].

Суть класичних основних принципів оподаткування, сформульованих А. Смітом у його роботі «Дослідження про природу та причини багатства народів» можна виразити так [1]:

1. Рівність оподаткування. Окремі платники мають сплачувати податки залежно від отримуваних доходів.

2. Доступність оподаткування. Строк, вид та сума платежу мають бути зрозумілі кожному платнику податків.

3. Зручність оподаткування. Податки повинні стягуватися у строки та у формі, найбільш прийнятні для платника податків.

4. Дешеви́зна оподаткування. Витрати на стягнення податків мають бути мінімальними.

Свій внесок у розвиток теорії оподаткування зробили і державні діячі та вчені. Зокрема, один із губернаторів Татищев В. Н. по суті також сформулював принцип рівності оподаткування, наголошував на неприпустимості довільного встановлення податків і зборів. Він вважав за необхідне стягнення податків здійснювати у грошовій формі та пропонував замінити панщину стягненням оброку у натуральному чи грошовому вигляді, розвивав ідеї диференціації оподаткування з урахуванням особливостей територій та окремих категорій платників податків.

Об'єктивну необхідність податків як засобу забезпечення виконання державою своїх функцій підкреслював відомий економіст Н. І. Тургенєв. «Держава, або, точніше сказати, уряд нічого не може робити для громадян, якщо громадяни нічого не роблять для держави», – зазначав він у своїй книзі «Досвід теорії податків» (1818).

Податкова система на Русі почала складатися з кінця 9 століття, з періоду об'єднання Давньоруської держави. Основним джерелом доходів князівської скарбниці була данина. Перші згадки про справляння данини відносяться до періоду правління князя Олега (кінець 9 століття - початок 10 століття). У Давньоруських літописних склепіннях данина згадується у сенсі військової контрибуції, яку переможені слов'янські народи платили своїм переможцям варягам і хазарам. Перші російські князі також обкладали даниною підкорені племена.

У міру посилення Київської феодальної держави данина все більше перетворювалася на прямий податок, тобто регулярну подати, яку платило населення. Данина стягувалась двома способами: візом, коли її привозили до Києва, та полюддям, коли князь чи його дружини самі їздили за нею. Одиницею оподаткування датою служили «дим» – тобто кількість печей та труб у кожному домогосподарстві або рало (примітивний плуг). Оскільки в цей період господарство мало натуральний характер, більша частина данини збиралася в натуральній формі, наприклад хутром. Але навіть у цих умовах деяка частина данини сплачувалася грошима. Данина як регулярний прямий податок застосовувалася протягом 11,12 та першої половини 13 століть.

З другої половини 13 століття у роки татаро-монгольського ярма (1243-1480 рр.) основним податком на Русі був «вихід» («вихід ординський»), який платили Золотій Орді. «Вихід» стягувався з кожної душі чоловічої статі та худоби. Спочатку «вихід» збирався баскаками – уповноваженими чиновниками Золотої орди. В кінці 13 століття почалися протести та повстання проти дій баскаків. У першій половині 14 століття російські князі отримали право самим збирати «вихід» для відправлення в Золоту Орду. Першим домігся такого права Іван I (Каліта), який став збирати «вихід» тільки зі свого князівства, а й з інших питомих князів і відвозив їх у Орду.

Крім ординської данини у 14-15 століттях із вільного населення стягувалася данина для князівської скарбниці. Данина збиралася переважно у натуральній формі. Але податки, що сплачуються Орді, звужували можливості поповнювати скарбницю за рахунок прямих податків, тому головним джерелом внутрішніх доходів стали непрямі податки.

Непрямі податки існували у вигляді різноманітних торгових та судових мит.

До торгових мит входили:

– «мит» – за провезення товарів через міські застави. Спочатку «мит» означав місце, де зупинялися вози та човни, потім став застосовуватися лише у значенні

проїзного (дорожнього) мита. Мит стягувався з кожного воза та судна (човна) на заставах у міст і великих селищ;

- вітальня - за право мати склади;
- торгове мито – право влаштовувати ринки;
- «вага» та «заходи» – за зважування та вимірювання товарів[8].

До судових мит належали «віра» – стягувалася за вбивство та «продаж»-стягувалася за інші злочини.

Наприкінці 14 століття виникають посади скарбників, дяків і подьячих які відали зборами податей та вели книги та записи з цих зборам. Спочатку ці чиновники були палацовими холопами великого князя та утримувалися за рахунок великокняжої скарбниці.

У 1480 Іван III припинив сплату «виходу». Головним прямим податком стали дані гроші з селян та посадських людей.

У 15 столітті застосовувалося пряме оподаткування, одиницею оподаткування у якому служила соха – умовна податна одиниця. Для торгових та промислових людей (посадських та слобідських) соха вимірювалася кількістю дворів та її розмір (тобто кількість дворів) відрізнявся залежно від спроможності окремих категорій платників. Це пояснювалося тим, що на соху встановлювався певний податковий оклад і для того, щоб його могли сплатити люди різної спроможності більше чи менше дворів включалося в умовну податну одиницю. Історик В. О. Ключевський наводить приклад звичайних розмірів сохи залежно від спроможності платників:

- 40 дворів найкращих торгових людей;
- 80 дворів середніх людей;
- 320 дворів молодших посадських людей.

Розмір сохи також відрізнявся для різних міст (тобто залежав від місцезнаходження об'єктів оподаткування).

Сільська соха вимірювалася кількістю орної землі (застосовувалася одиниця

виміру чверть = 0,5 га) і залежала від якості ґрунту та власності земель (служилим людям; монастирям, палацові та чорні землі, що оброблялися селянами).

Істотні відмінності були і за місцезнаходженням земель. Наприклад, московська соха була більшою за новгородську.

Для визначення розміру прямих податків застосовувалося сошне лист. У ньому передбачалося вимірювання земель, у тому числі забудованих дворами у містах та переведення в умовні податні одиниці сохи.

Крім того, було введено податки, що мали спеціальне призначення: військове – ямські збори призначалися для виготовлення гармат, пищальні збори – на придбання вогнепальної зброї, жемчужні гроші – виготовлення пороху; військово-інженерне призначення – збори на городову та засічну справу прямували на будівництво засік (укріплень на південних кордонах Московського держави); адміністративного призначення – казначесві та дякові мита.

У 15–16 століттях існувало мито право виготовлення алкогольних напоїв так звана «явка». За Івана Грозного виготовлення алкогольних напоїв на продаж було заборонено. Продаж алкогольних напоїв здійснювався лише через спеціальні питні заклади – «царові шинки», які були по суті казенними закладами.

Доходи від продажу алкогольних напоїв завжди займали значне місце у надходженнях до скарбниці та в окремі періоди основними постачальниками доходів казни. Форма залучення цих доходів змінювалася: застосовувалися монополія виготовлення і продаж, відкupu, нарешті, акцизи.

Розвиток податкової системи у 16–17 століттях призвело до появи нових видів податків та створення центральних органів управління, котрі займалися збором податків. У 16 столітті багато податків і зборів стали стягуватися в грошовій формі.

За Івана IV Грозного було введено стрілецьку подати на створення регулярної армії та полоняницькі гроші для викупу ратних людей, захоплених у полон, і викрадених у полон мирних жителів.

Принциповим недоліком сучасної податкової політики України є її «заикленістю» на дуже важливих, але поточних завданнях наповнення бюджету, відсутність чіткого бачення проблем довгострокового розвитку та вибору стратегічних орієнтирів, узгоджених зі стратегічними орієнтирами розвитку держави в цілому, які визначаються за результатами аналізу особливостей процесів економічної еволюції та сучасних тенденцій світогосподарських трансформацій.

Щодо таких тенденцій нині стає дедалі очевиднішим, що єдиний ліберальний світ, про який ще недавно писав Ф. Фукуяма, як і єдина неокласична теорія, не відбулося. Світовий Захід у

Складність розуміння природи податків обумовлена тим, що податок – поняття як економічне, так правове і соціальне, жорстко пов'язані з категорією «держава». Таким чином, вивчаючи природу податків, залежно від цілей та завдань дослідження можна виділити різні аспекти, економічний, правовий чи соціальний.

Для розуміння природи податку важливо не просто відзначити поєднання у ньому трьох сутнісних аспектів, а й з'ясувати їхнє співвідношення між собою. Найбільш глибинною сутністю податку слід вважати його соціальну сутність, оскільки будь-який податок завжди відбиває суспільні відносини. Оскільки з усього різноманіття соціальних відносин податки виражають відносини, пов'язані з розподілом створених матеріальних благ, тобто економічні відносини, вони мають економічну сутність.

Правова природа податку – це сутність зовнішнього рівня, найближча до прояву податку поверхні суспільних відносин. Правові аспекти сутності податків більшою мірою пов'язані із зовнішніми ознаками податків, їх конкретними видами, умовами їх застосування у рамках законодавчо визначеної податкової системи кожної держави на кожному історичному етапі її розвитку.

Це найбільш мінлива сутність податку ній більшою мірою проявляється залежність податків від конкретних історичних умов існування тієї чи іншої суспільства, держави.

На рис. 1.1 представлено співвідношення трьох сутностей податку як явища життя.

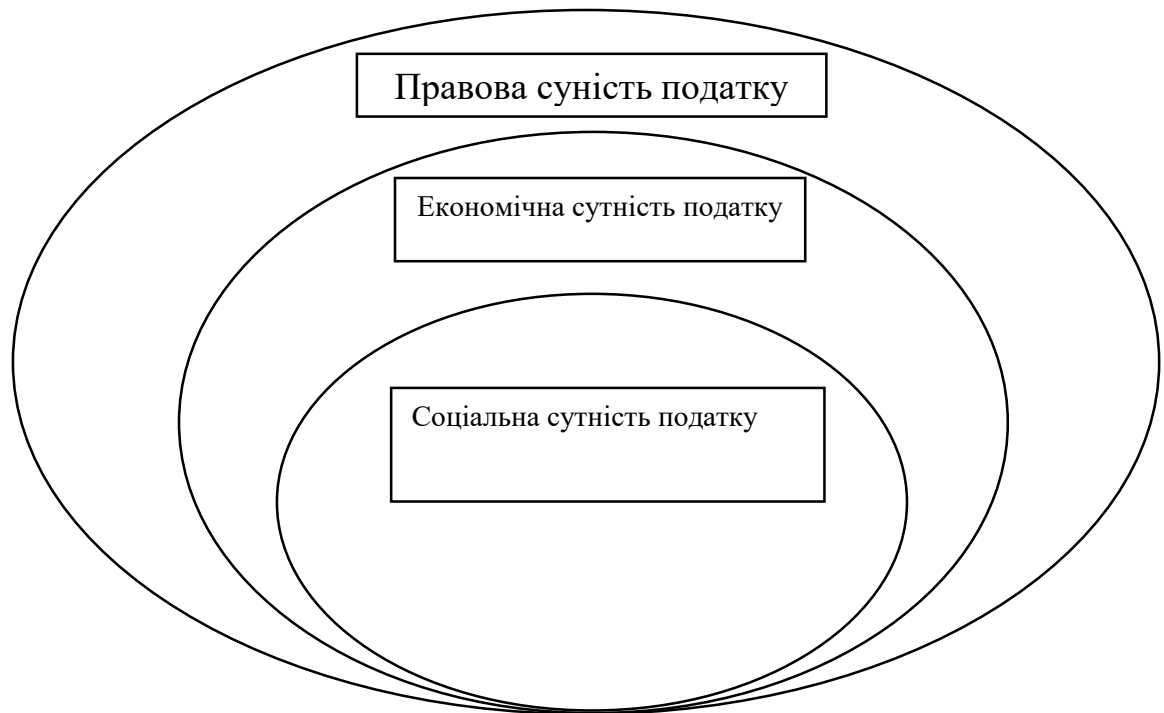

Рисунок 1.1 – Рівні сутностей податку

Соціальна природа податків характеризується відносинами, що у держави з юридичними і фізичними лицами.

Економічна сутність у тому, що з допомогою податків держава здійснює присвоєння частини створених матеріальних благ, здійснює їх перерозподіл у процесі виконання своїх функцій.

З організаційно-правового боку податок – це обов’язковий платіж, що стягується з юридичних і фізичних осіб, шляхом відчуження коштів, що належать їм, у визначених законом розмірах та у встановлені терміни.

Виходячи з того, що сутність податку проявляється у кількох взаємозалежних аспектах, можна дати кілька визначень податку.

Соціальна природа податку може бути закріплена в наступному визначенні: податок – це суспільні відносини між державою та іншими соціальними суб’єктами

з приводу розподілу суспільних продуктів (благ).

З позиції його економічної сутності податок – це спосіб усупільнення частини індивідуальних доходів (частини національного доходу) з метою задоволення суспільних потреб.

Правову природу податку повною мірою висловлює визначення податку, зафіксоване у податковому кодексі України: Податком є обов'язковий, безумовний платіж до відповідного бюджету або на єдиний рахунок, що справляється з платників податку відповідно до цього Кодексу [2].

Економічна природа податків реалізується у вигляді властивих їм функцій. З питання щодо функцій податків в економічній літературі (науковій та навчальній) спостерігається велика різноманітність поглядів.

У деяких сучасних дослідженнях розглядають функції податків стосовно функцій фінансів, виходячи з того, що податки є частиною фінансових відносин, відповідно до чим розглядаються дві функції податків, аналогічні функцій фінансів:

- розподільна;
- контрольна.

Розподільна функція податків виражає їх сутність як особливого централізованого (фіскального) інструменту розподільних відносин, а контрольна функція податків дозволяє оцінити ефективність податкового механізму, забезпечити контроль за рухом фінансових ресурсів.

Дослідження економічної сутності податків показує, що податки є частиною фінансових відносин. Отже категорія «податки» виражає загальні закономірності, властиві всім фінансовим відносинам і у зв'язку з цим можна відзначити, що податків повинні бути притаманні ті ж функції, що характерні для фінансових відносин у цілому, тобто розподільна та контрольна.

Податкам властива своя власна форма руху, тобто свої функції, які відповідають цілям використання податків.

Грунтуючись на цьому, автори доповнюють розподільну та контрольну

функцію регулюючої функцією, з якої держава домагається бажаної поведінки суб'єктів господарювання. Деякі автори виділяють також і зовнішньоекономічну функцію, що реалізується у взаєминах з окремими державами [3].

Існують інші підходи до визначення функцій податків, при яких, зокрема, розподільну функцію наділяють рядом підфункцій, таких як стимулююча, дестимулююча та відтворювальна.

Стимулююча підфункція проявляється у можливості впливати на поведінку платників податків за допомогою певних видів податків та окремих елементів оподаткування (зокрема, податкових пільг). За допомогою цієї функції можна спонукати платників податків до інвестиційної діяльності, благодійності тощо, заохочувати розвиток малого підприємництва.

Дестимулююча підфункція в тому, що створюються податкові бар'єри для розвитку будь-яких небажаних процесів, наприклад, високі ставки мит, перешкоджають експорту чи імпорту. Високі ставки оподаткування щодо грального бізнесу можуть дещо стримувати розвиток цього виду підприємницької діяльності.

Відтворювальна підфункція реалізується через податки, що стягуються під час користування природними ресурсами. Стягнення таких податків здатне обмежувати споживання природних ресурсів та дає джерело коштів на відтворення матеріально сировинний основи, водних ресурсів, біологічних ресурсів.

Наявність різних точок зору щодо функцій податків пояснюється складністю та багатогранністю природи податків та відносною молодістю науки, що вивчає податки з теоретичних позицій. Критерієм правильності трактування функцій податків має служити відповідність виявлених функцій соціально-економічної сутності податків та цілям використання податків.

Податки виникають на етапі становлення державності як метод присвоєння державою частини створених у суспільстві матеріальних благ. Зовнішньою формою такого присвоєння виступає узаконене відчуження частини індивідуальних доходів фізичних осіб та господарюючих суб'єктів.

Завдання податкової політики зводяться до забезпечення держави фінансовими ресурсами, створення умов регулювання господарства країни загалом, згладжування виникає у процесі ринкових відносин нерівності у рівнях доходів населення. Усю сукупність завдань податкової політики можна умовно розділити на три основні групи: фіскальну (відповідну) складову податкової політики прийнято називати фіскальною політикою), що регулює (економічну) та контролюючу.

Одне з основних завдань державної податкової політики на сучасному етапі – створення сприятливих умов для активної фінансово-господарської діяльності суб'єктів економіки та стимулювання економічного зростання за допомогою досягнення оптимального поєднання особистих та суспільних інтересів, то є оптимального співвідношення між засобами, що залишаються у розпорядженні платника податків, та коштами, що перерозподіляються через податковий та бюджетний механізми [4, 5].

Умовно виділяють три можливі типи податкової політики:

Перший тип – високий рівень оподаткування, тобто політика, що характеризується максимальним збільшенням податкового навантаження. При виборі цього шляху неминуче виникнення ситуації, коли підвищення рівня оподаткування не супроводжується приростом надходжень до бюджетів різних рівнів.

Другий тип податкової політики – низький податковий тягар, коли держава максимально враховує не лише власні фіскальні інтереси, а й інтереси платника податків. Така політика сприяє якнайшвидшому розвитку економіки, особливо її реального сектора, оскільки забезпечує найбільш сприятливий податковий та інвестиційний клімат (рівень оподаткування нижче, ніж в інших країнах, йде широка притока іноземних інвестицій, у тому числі експортно орієнтованих, і відповідно зростає рівень конкурентоспроможності національної економіки). Податковий тягар на суб'єкти підприємництва суттєво знижено, але державні

соціальні програми значно урізані, оскільки бюджетні доходи скорочуються.

Третій тип – податкова політика з досить суттєвим рівнем оподаткування як для юридичних, так і для фізичних осіб, що компенсується для громадян країни високим рівнем соціального захисту, існуванням множини державних соціальних гарантій та програм [5].

Для податкової політики країн, які мають довгострокову концепцію побудови національної економіки, характерні такі риси:

- визначення проблем, що стоять перед економікою країни;
- ранжування цілей за ступенем їх важливості та концентрація зусиль на досягненні найважливіших з них;
- проведення аналітичної роботи та вивчення зарубіжного досвіду податкових реформ, чітке уявлення про економічні результати, вигоди та втрати при здійсненні кожної з програм реформування;
- оцінка ефективності реалізації подібних програм у минулому;
- аналіз наявних у розпорядженні інструментів;
- коригування політики з урахуванням національної специфіки та специфіки моменту часу.

Для досягнення цілей, що стоять перед податковою політикою, усунення диспропорцій функціонування податкового механізму, що виникають, держава використовує різні інструменти і, зокрема, такі, як конкретні види податків та їх елементи, об'єкти, суб'єкти, пільги, строки сплати, ставки, санкції.

Під час розробки податкової політики необхідно враховувати думка всіх сторін податкових відносин.

З одного боку, це прагнення суб'єктів економіки до мінімізації податків, з другого – інтереси держави, що виходить із необхідності повної реалізації своїх функцій. Для продуманої податкової політики одним з найважливіших моментів є правильне визначення оптимального розміру податкового навантаження. Для цього потрібна аналітична робота з досягнення компромісу між державою та платниками

податків.

Проте важливо наголосити, що державна політика (зокрема податкова) у цій сфері має бути довгостроковою, передбачуваною, послідовною та виваженою. В будь-якому разі дії уряду покликані покращити, а не погіршити ситуацію. Враховуючи дуже складні механізми впливу податків на емерджентну економіку, можливості перекладання податків, усталені традиції приховування податкової бази, трансфертного ціноутворення тощо, головними принципами використання податкових інструментів промислової політики в Україні мають бути обачність, здоровий консерватизм, досягнення прагматичних компромісів основних зацікавлених соціальних груп, дотримання медичного принципу «не зашкодь». Економічна історія рясніє прикладами, коли благі наміри уряду, спрямовані на активне, у тому числі податкове, стимулювання технікотехнологічного розвитку виробництва, що оберталися повним фіаско та гучними скандалами.

Тому, по-перше, конкретні податкові інструменти промислової політики доцільно обирати, виходячи з принципу залежності від кінцевих результатів (як це в свій час було зроблено, наприклад, у Південній Кореї) з урахуванням необхідності збереження конкурентного середовища та особливостей об'єктів регулювання. Зокрема, для підприємств великого бізнесу, що контролюються фінансово-промисловими групами, доцільно використовувати інструменти податкового стимулювання для виходу підприємств на зовнішні товарні та фінансові ринки, де зараз діють інші, сприятливіші для інновацій правила, ніж усередині країни. А для середнього та малого бізнесу пріоритетне значення може мати формування системи ефективних загальносистемних (а не приватних галузевих тощо) податкових стимулів розвитку у формі інвестиційних податкових пільг, прискореної амортизації та ін.

І, по-друге, завдання полягає навіть не у виборі тих або інших податкових інструментів промислової політики, а у вирішенні більш загальної проблеми обґрунтування та вибору підходів до об'єднання зусиль держави та бізнесу у справі

забезпечення переходу держави на інноваційний шлях розвитку економіки. Тут важливий не лише видимий кінцевий результат (у вигляді, наприклад, цільових орієнтирів розвитку національної промисловості та застосування адекватних їм засобів стимулювання), але, насамперед, сам процес спільного вироблення рішень, здатний поліпшити інституційне середовище, підвищити довіру між контрагентами за допомогою постійної відкритої взаємодії уряду, бізнесу та суспільства. Іншими словами, поки що ключове значення має не тільки правильне використання податкових інструментів промислової політики, а й зміна господарського порядку, що склалася, формування нового, інституційного середовища, заснованого, на відміну від нинішнього, на взаємодії уряду та бізнесу як рівноправних суб'єктів та на конкурентній співпраці (co-opetition) економічних агентів, які мають спільно виробляти, вибирати та слідувати «довгі правила» взаємодії (у тому числі у сфері податкових відносин), формуючи тим самим новий високий тип культурно-поведінкової надбудови, необхідний для успішного інноваційного розвитку національної промисловості та економіки України в цілому.

1.2 Теоретичні засади фінансової спроможності підприємства

Аналіз наукової літератури [7-12] показує, що існують різні погляди на побудову системи фінансових коефіцієнтів, їх структуру та типологію. Залежно від мети фінансового аналізу автори використовують різні підходи до групування та класифікації коефіцієнтів.

Фінансова стійкість є відображенням стабільного перевищення доходів над витратами, забезпечує безкоштовне маневрування коштами організації та, шляхом їх ефективного використання, сприяє безперервному процесу виробництва та реалізації продукції.

Для досягнення певної однозначності оцінки фінансового стану підприємства використовуємо як основу зміст поняття «фінансовий стан». Відповідно з цим

можна виділити три напрямки аналізу фінансового стану:

- розміщення та власність фінансових коштів («наявність економічного потенціалу» [10]), яке аналізується на основі форми №1;
- достатність фінансових коштів у кожен момент часу, для аналізу залучаються дані форм № 1, 2, 4, оборотів за рахунками обліку коштів;
- використання фінансових засобів («використання економічного потенціалу» [12]), аналізується на основі форм №1 та 2.

Розміщення та власність фінансових коштів, у свою чергу, можна аналізувати у трьох напрямках при спільному використанні даних як активу, і пасиву. Перше пропонується називати аналізом структури коштів, друге та третє – оцінкою ліквідності та фінансової стійкості.

Достатність фінансових коштів у кожен час (платоспроможність) можна аналізувати за двома напрямками [70].

Перше пропонується назвати аналізом структури грошових потоків коштів (прямий метод), друге – аналізом потоків грошових коштів у зв'язку з фінансовими засобами (непрямий метод).

Використання фінансових коштів економісти однозначно пропонують оцінювати у вигляді показників оборотності (у розрахунках бере участь показник виручки від реалізації) і рентабельності (у розрахунках беруть участь показники прибутку). Доцільно проаналізувати також структуру результатів за даними форми №2.

Коефіцієнти рентабельності, будучи показниками ефективності, в економічній літературі поділяють на показники витратного типу та показники ресурсного типу.

Сформований зміст поняття «фінансовий стан» зображено на рис. 1.2.

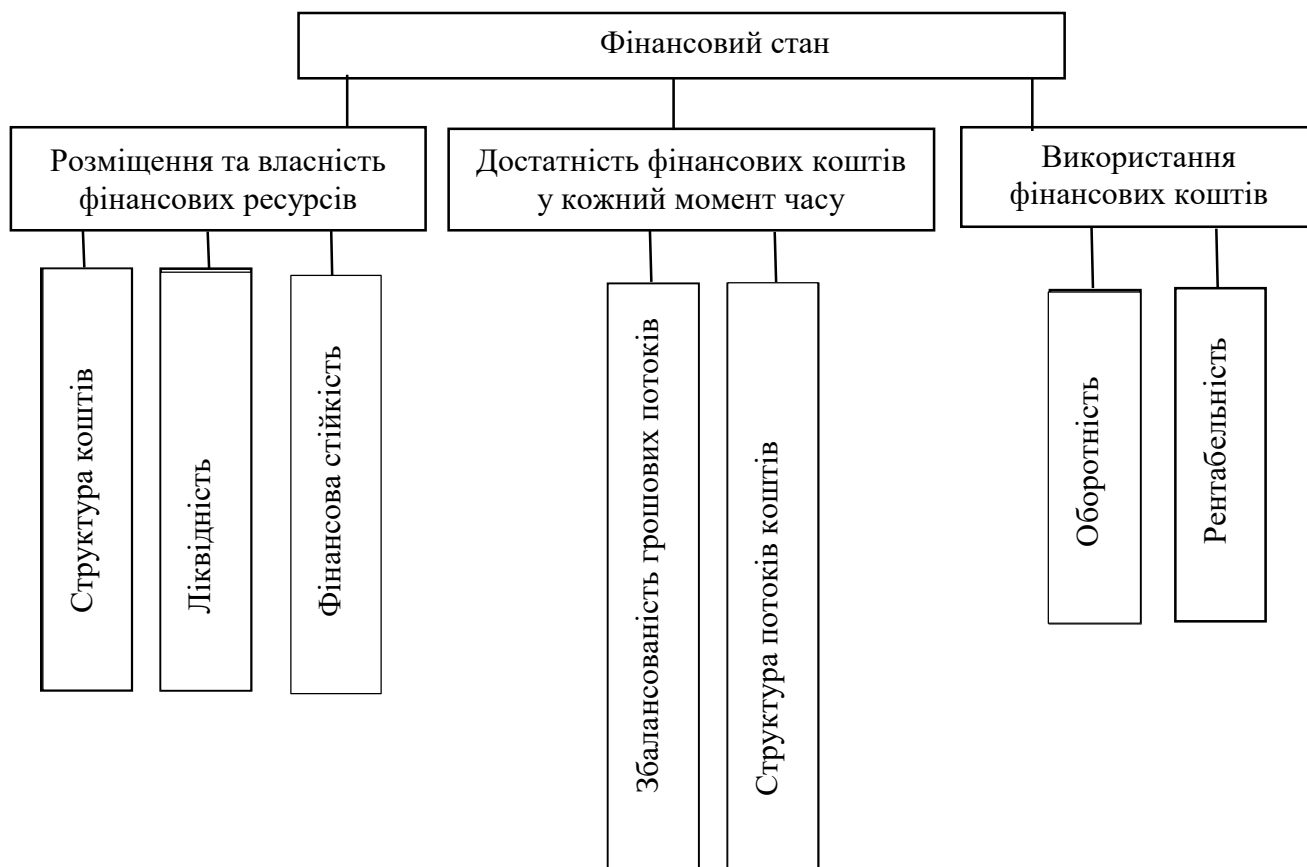

Рисунок 1.2 – Зміст поняття «фінансовий стан»

Отже, фінансова стійкість є основним елементом загальної стабільності підприємств і розглядається як стабільність фінансового стану, здатність виконувати зобов'язання перед кредиторами, бюджету та власників шляхом збалансування власних фінансових ресурсів і позик.

В той самий час, існує чотири види фінансової стабільності: абсолютна, нормальна, передкризовий та кризовий фінансовий стан. Фінансова стійкість є найважливішою характеристикою фінансово-господарської діяльності підприємства в умовах ринкової економіки. Якщо підприємство фінансово стабільне, то воно має перевагу перед іншими підприємствами такого ж профілю та залучення інвестицій, в одержанні кредитів, у виборі постачальників, а також у підборі кваліфікованого персоналу. Це не вступає в суперечність з державою і

суспільством, оскільки своєчасно сплачує податки до бюджету, внески до соціальних фондів, заробітну плату – до робітників і службовців, дивіденди – акціонерам і гарантії банкам від втрати кредитів і сплата відсотків по них.

Успішне функціонування підприємств можливе в умовах нестабільної економічної ситуації лише за умови подолання кризових явищ, які можуть виникнути у відповідний етап їх розвитку. Це можна зробити шляхом своєчасного аналізу фінансової стійкості підприємства.

Деталізації процедурної сторони методології аналізу фінансової стабільності залежить від мети, завдань і різних факторів інформації, методичних, технічних, та кадрової підтримки. Однак слід зазначити, що результати формалізованих аналітичних процедури виконане не повинно бути єдиним і безумовним критерієм прийняття рішення.

Моделювання оцінки фінансової стійкості підприємства сфери послуг є трудомістким процес.

Моделювання оцінки фінансової стійкості включає:

- визначення суттєвих факторів впливу на фінансовий стан;
- визначення внутрішніх і зовнішніх факторів впливу;
- встановлення нормативних значень внутрішніх показників та оптимальної форми їх зміни;
- визначення поточних значень внутрішніх показників підприємства сфери послуг;
- визначення періодів сезонності та факторів розташування підприємства;
- оцінка коефіцієнта сезонності на основі лінгвістичних змінних та оцінка місця розташування коефіцієнт;
- дефазифікація значення коефіцієнта сезонності та визначення коефіцієнта розташування, оцінка впливу зовнішніх факторів на фінансовий стан підприємства;
- побудова матриці попарних порівнянь зовнішніх і внутрішніх коефіцієнтів впливу;

- дослідження керованості процесу оцінки фінансової стійкості підприємства шляхом побудови контрольних діаграм Шухарта для кожного коефіцієнта;
- побудова моделі інтегрального показника фінансової стійкості ДФС;
- впровадження моделі оцінки фінансової стійкості за допомогою експертної системи;
- отримання результатів дослідження.

1.3 Методи оцінки фінансової спроможності підприємства

Методи економічного аналізу дозволяють виявити найбільш раціональні напрямки розподілу матеріальних, трудових та фінансових ресурсів. Відомо, що будь-які ресурси обмежені та досягти максимального ефекту їх використання можна не тільки за рахунок збільшення обсягу, а й шляхом раціонального співвідношення різних видів ресурсів.

Особливу увагу при цьому слід приділити фінансовим ресурсів підприємства, оскільки це єдиний вид ресурсів, трансформується безпосередньо в мінімальні терміни в будь-який інший вид ресурсів. Фінансові ресурси характеризують фінансове становище підприємства.

Фінансовий стан підприємства залежить від результатів його виробничої, комерційної та фінансової діяльності. Якщо виробничий та фінансовий плани успішно виконуються, то це позитивно впливає на фінансове становище підприємства. І, навпаки, внаслідок недовиконання плану з виробництва та реалізації продукції відбувається підвищення її собівартості, зменшення виручки та суми прибутку і, як наслідок, – погіршення фінансового стану та платоспроможності підприємства.

Головною метою оцінки фінансових ресурсів виявити резерви поліпшення фінансового стану та його платоспроможності та тим самим правильно визначити та сформулювати завдання на майбутнє. При цьому необхідно вирішити такі

завдання.

1. На основі вивчення взаємозв'язку між різними показниками виробничої, комерційної та фінансової діяльності дати оцінку виконання плану надходження фінансових ресурсів та їх використання з позиції покращення фінансового становища підприємства.

2. Прогнозування можливих фінансових результатів, економічної рентабельності, виходячи з реальних умов господарської діяльності та наявності власних та позикових ресурсів, розробка моделей фінансового стану при різноманітних варіантах використання ресурсів;

3. Розробка конкретних заходів, спрямованих на більш ефективне використання фінансових ресурсів та зміцнення фінансового становища підприємства.

Під час проведення фінансового аналізу застосовується сукупність прийомів, які можна умовно підрозділити на традиційні та економікоматематичні. Основними традиційними методичними прийомами фінансового аналізу є [8]:

1) прийом порівнянь, за допомогою якого проводиться аналіз фінансових явищ або процесів, які порівнюються з іншими одноякісними явищами або процесами з метою виявлення загальних рис або розходжень між ними у ході дослідження фінансово-економічних процесів, які відбуваються на підприємстві;

2) використання абсолютних, відносних і середніх величин для розрахунку: середньогалузевих значень фінансових показників, середньоарифметичних, середньгеометричних, середньозважених і середньохронологічних величин фінансових показників, таксономічних та інтегральних показників фінансового стану, або ефективності фінансової сфери підприємства;

3) метод групування інформації, тобто поділ сукупності досліджуваних фінансових явищ на однорідні групи за єдиною ознакою для вивчення структури та структурних зрушень, установлення взаємозв'язку досліджуваних явищ;

4) балансовий спосіб, який використовується для визначення співвідношень, пропорцій двох взаємопов'язаних урівноважених груп фінансових показників. У

ході цього підсумки зіставлень повинні бути тотожними. [20].

Оцінка ресурсного потенціалу підприємства не обмежуються лише оцінкою фінансових ресурсів, також оцінюються матеріальні, трудові та інші види ресурсів наявні на підприємство.

Раціональне використання матеріальних ресурсів – один з найважливіших факторів зростання обсягу продажу та зниження собівартості продукції, а отже, і зростання прибутку та рентабельності матеріали, що використовуються при виробництві продукції, що безпосередньо впливають і на якість виробленої продукції, і ціни її реалізації.

Виокремлюють 6 етапів аналізу фінансового стану підприємства, які зображені на рис. 1.3

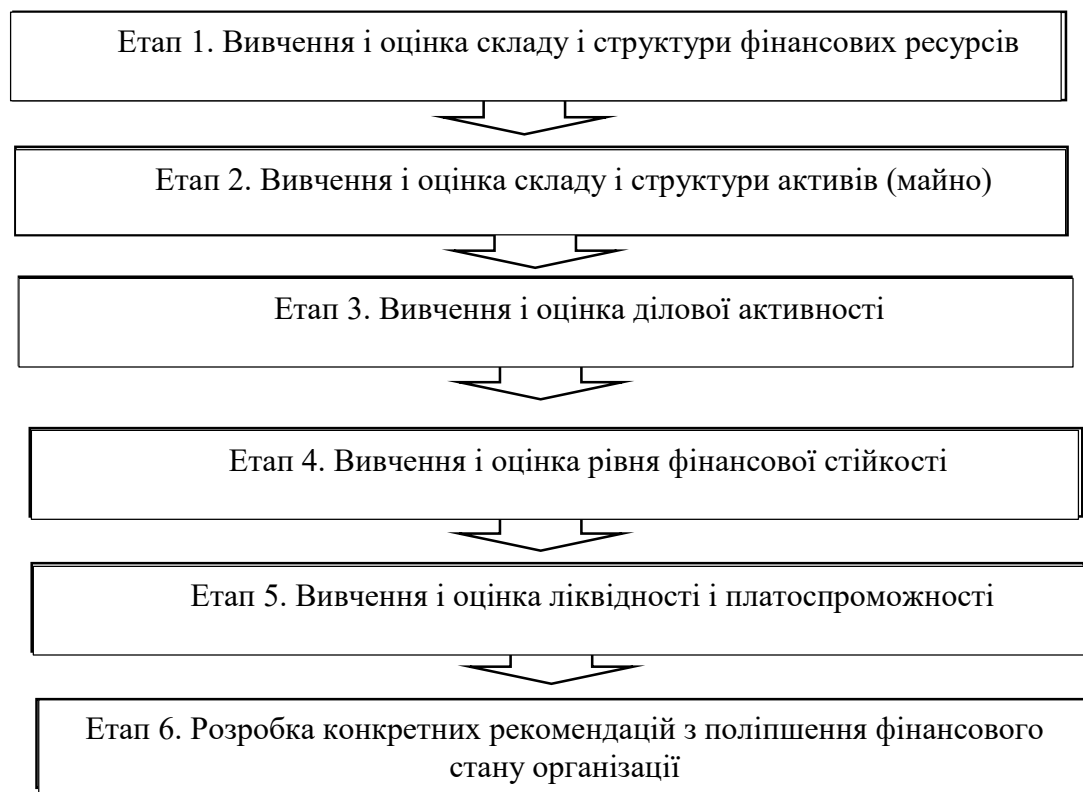

Рисунок 1.3 – Етапи аналізу фінансового стану підприємства [6]

Етап 1. Вивчення і оцінка складу і структури фінансових ресурсів. Значення аналізу фінансових ресурсів полягає у формуванні економічно обґрунтованої оцінки динаміки та структури джерел фінансування активів та виявленні можливостей їх поліпшення.

Аналіз динаміки і структури фінансових ресурсів проводиться в наступній послідовності:

- оцінка динаміки загальної величини фінансових ресурсів;
- вивчення динаміки і структури фінансових ресурсів в розрізі основних складових (власні і позичкові; перманентний капітал і короткострокові зобов'язання);
- вивчення динаміки і структури власного капіталу за джерелами освіти і напрямкам використання;
- вивчення динаміки і структури заї багато капіталу;
- вивчення динаміки і структури кредиторської заборгованості.

Етап 2. Вивчення і оцінка складу і структури активів (майно) – значення аналізу активів полягає у формуванні обґрунтованої оцінки динаміки активів, їх складу і структури, ступеня ризику вкладень капіталу в них, а також у виявленні резервів поліпшення стану активів.

Основними етапами аналізу майнового стану організації є наступні:

- вивчення зміни загальної балансової вартості активів;
- вивчення складу і структури майна в розрізі основних доданків (Позаоборотних і оборотних активів) та їх змін;
- вивчення складу і структури кожного з складових майна та їх змін в теченіє аналізується мого періоду.

Етап 3. Вивчення і оцінка ділової активності;

Значення аналізу ділової активності полягає у формуванні економічно обґрунтованої оцінки ефективності та інтенсивності використання ресурсів організації і у виявленні резервів їх підвищення.

У ході аналізу на базі кількісних критеріїв вирішуються наступні завдання:

- вивчення і оцінка тенденції зміни показників ділової активності;
- дослідження впливу основних факторів, що зумовили змін показників показників ділової активності, і розрахувати величини їх конкретного впливу;
- вивчення впливу показників інтенсивності використання активів і капіталу на фінансовий стан і основні оціночні показники діяльності організації;
- узагальнення результатів аналізу, розробка конкретних заходів щодо залучення в оборот виявлених резервів.

Етап 4. Вивчення і оцінка рівня фінансової стійкості;

Можна виділити наступні основні етапи аналізу фінансової стійкості:

ідентифікація типу фінансової стійкості на підставі абсолютних показник надлишку (недостатку) нормальних джерел формування матеріально-виробничих запасів;

- конкретизація оцінки фінансової стійкості на підставі вивчення значення і динаміки відносних показників фінансової стійкості – фінансових коефіцієнтів;
- розрахувати вплив факторів на зміну основних показників фінансової стійкості.

Етап 5. Вивчення і оцінка ліквідності і платоспроможності організації;

Аналіз ліквідності балансу полягає в порівнянні коштів за активом, згрупованих за степенями їх ліквідності і розміщених у порядку спаду, з зобов'язаннями за пасивом, згрупованими за термінами їх погашення і розташованими в порядку зростання.

Етап 6. Розробка конкретних рекомендацій з поліпшення фінансового стану організації.

Для оцінки фінансового стану підприємства застосовується ціла система абсолютних і відносних показників, що характеризують структуру активів і джерел їх фінансування, забезпеченість власними коштами та ефективність їх використання, кінцеві результати господарської діяльності (прибуток і

ретабельність), оборотність основних і оборотних коштів, фінансова стійкість, стан розрахунків з фінансовими органами. [23].

Показники оцінки фінансового стану можна підрозділити на кілька груп відповідності з етапами аналізу:

- показники ділової активності і показники ретабельності;
- показники фінансової стійкості;
- показники ліквідності і платоспроможності;

Ділову активність можна охарактеризувати як процес стійкої господарської діяльності організацій, спрямований на забезпечення її позитивної динаміки та ефективне використання ресурсів у цілях досягнення ринкової конкурентоспроможності. Ділова активність виражає ефективність використання матеріальних, трудових, фінансових та інших ресурсів з усіх бізнес – ліній діяльності і характеризує якість управління, можливості економічного зростання і достатність капіталу організації.

До основних цілей фінансового аналізу відносяться:

1. Дослідження структури активів, пасивів, капіталу підприємства;
2. Дослідження ефективності використання власні кошти;
3. Виявлення негативних факторів, які можуть спричинити серйозні наслідки платоспроможності та спроможності підприємства.

Будь-які предмети, які є частиною основних засобів, крім землі, підлягають постійному фінансовому та моральному зносу у процесі їх використання чи простого обслуговування. Тобто через певний проміжок часу – під впливом фізичних сил, технічних та економічних факторів вони поступово втрачають свої властивості (або стають непридатними для використання) і приймають ситуацію, коли їх подальше використання неможливо чи шкідливо.

Це означає, що з часом вони більше не зможуть виконувати свої функції через технічні дефекти, поломки або економічну неефективність. Звичайно зношені

предмети можна ремонтувати, але іноді вартість ремонту виявляється неефективною, беручи до уваги інші фактори.

Основні засоби не є фізичними. З погляду дизайну, продуктивності, обслуговування та експлуатаційних витрат раніше випущені основні засоби завжди поступаються своїм останнім аналогам через технічний прогресу.

Тому іноді виникає необхідність заміни старих копій на сучасні, і природне зношування не є основним фактором. Необхідність змін у сучасній економіці часто визначається моральним погіршенням та економічними факторами. Під час фізичного зносу відбувається втрата споживчої вартості їх основних засобів, тобто погіршення техніко-економічних та спеціальних характеристик через вплив трудового процесу, природних сил, і навіть їх невикористання.

Зі значною часткою застарілих основних засобів економіка несе значні витрати:

- по-перше, старіння будівель, споруд та обладнання вимагає збільшення інвестицій у капітальний ремонт для підтримки їх у робітнику стані;

- по-друге, старе обладнання часто погіршує якість продуктів і послуг, а виробництво відстає через технічну відсталість. Фізичний знос прискорюється під впливом високих температур, вологості, тиску та агресивних середовищ.

Фізичний знос основних фондів основного виду діяльності, зокрема, залежить від технологічного процесу та умов, в яких вони використовуються: навантажень, якості обслуговування, рівня організації виробництва, кваліфікації працівників та інших факторів. Фізичний знос може бути частковим чи повним.

Часткове зношування усувається в результаті ремонту, що проводиться з метою відновлення його первісних техніко-економічних властивостей на устаткуванні [24].

Повна амортизація компенсується заміною основних засобів, що амортизуються природним шляхом: для активної частини – це покупка обладнання, для будівель та споруд – для капітального будівництва.

Амортизація насамперед характеризується його виникненням до природної амортизації, тобто основні засоби не можуть бути використані фізично, але вони є економічно життєздатними. Є два типи (форми) морального зносу. Амортизація першого типу означає втрату частини витрат на відповідні природні амортизуючі машини в результаті більше дешевого виробництва цих машин у нових умовах (з використанням досягнень науково-технічного прогресу у виробництві). Моральне знецінення тут було викликано зниженням собівартості виробництва аналогічних машин однакової конструкції.

Зношування обладнання першого типу пов'язане не з фактичним ступенем зносу, а з темпами технічного прогресу, що призводить до зниження собівартості виробництва через збільшення продуктивності під час виробництва нових основних коштів. Амортизація зазвичай настає раніше, ніж фізична амортизація, тобто основні засоби, які все ще можуть використовуватися, економічно неефективні та мають два типи (форми).

Амортизація за першим типом (об'єктом) є втратою частини вартості машин без відповідного фізичного зносу внаслідок зниження собівартості продукції нових умовах (з використанням досягнень науково-технічного прогресу).

Моральне погіршення цього виду спричинене скороченням робочого часу виробництва однакових машин; однакової конструкції.

Зношування першого типу пов'язаний не з терміном служби обладнання, а зі ступенем його природного зносу та темпами технічного прогресу, що призводить до зниження виробничих витрат за рахунок підвищення продуктивності при виробництві нових основних засобів.

У разі амортизації за першим типом вартість споживання основних засобів не змінюється. Немає жодних структурних змін у нових машинах, таких як дріль; продуктивність обладнання залишається незмінною. Змінюється тільки вартість основних засобів.

Другий тип морального зносу – скорочення терміну служби банкоматів та обладнання, їх продуктивності та потужності (ці характеристики зазвичай залишаються на рівні введення в експлуатацію), а використання старих машин у порівнянні з новими призводить до більш високих витрат виробництва. Ця амортизація відображається у знеціненні основних засобів у зв'язку з створенням нових, досконаліших.

Він заснований на науково-технічному прогресі, завдяки якому існує сучасна технологія з точки зору основних параметрів проектування та продуктивність. Однак це не враховує економію сировини та робочої сили, яка може бути забезпечена за рахунок нових основних засобів. Тому для того, щоб більш точно розрахувати моральне зношування другого типу, необхідно порівняти основні засоби та виробничі витрати. Поступова амортизація основних коштів призводить до накопичення коштів для компенсації зносу основних засобів та їх заміни. Це робиться через амортизацію.

Основною тенденцією у розвитку балансу нашої країні стало його постійне ускладнення. В останні роки стався перелом – процес спрощення структури балансу. Наприклад, кількість статей балансу промислового підприємства майже удвічі скоротилося за останні два десятиліття. Впровадження нового плану рахунків, якому форми звітності більше відповідають вимогам міжнародних стандартів, що вимагає використання нових методів фінансового аналізу в відповідно до умов ринкової економіки. Така методологія необхідна для розумного вибору ділового партнера визначення ступеня фінансової стійкості підприємства, оцінки ділової активності та ефективності бізнесу [25].

Методика включає такі блоки аналізу:

- 1) загальна оцінка фінансового стану та його зміни за звітний період;
- 2) аналіз фінансової стійкості підприємства;
- 3) аналіз ліквідності балансу, ділової активності та платоспроможності підприємства.

Порівняльний аналітичний баланс та показники фінансової стійкості відбивають сутність фінансового становища. Ліквідність балансу характеризує зовнішні прояви фінансового становища.

Майновий стан та фінансовий стан підприємства взаємопов'язані – нераціональна структура майна, його неякісний склад можуть призвести до погіршення фінансового стану та навпаки. Так, невиправдане омертвлення коштів у неходових товарах, дебіторській заборгованості може вплинути на своєчасність поточних платежів, а невиправдане зростання позикових коштів призвести до необхідності скоротити майно підприємства для розрахунків з кредиторами [63].

Безпосередньо з аналітичного балансу можна отримати низку найважливіших характеристик фінансового стану підприємства:

- 1) загальна вартість майна підприємства дорівнює валюті балансу;
- 2) вартість іммобілізованих активів (тобто основних та інших необоротних коштів) дорівнює підсумку розділу 1 активу балансу;
- 3) вартість мобільних (оборотних) коштів дорівнює сумі підсумків розділів 2 та 3 активу балансу;
- 4) вартість матеріальних оборотних коштів дорівнює підсумку розділу 2 активу балансу;
- 5) величина дебіторської заборгованості (включаючи аванси, видані постачальникам та підрядникам);
- 6) сума вільних коштів (включаючи цінні папери та короткострокові фінансові вкладення);
- 7) вартість власного капіталу;
- 8) величина позикового капіталу;
- 9) величина довгострокових кредитів та позик, призначених для формування основних засобів та інших необоротних активів;
- 10) величина короткострокових кредитів та позик, призначених для формування оборотних активів;

11) величина кредиторської заборгованості.

Горизонтальний, чи динамічний, аналіз цих показників дозволяє встановити їх абсолютні прирости та темпи зростання, що важливо для показників фінансового стану.

Не менше значення для оцінки фінансового стану має і вертикальний (структурний) аналіз активу та пасиву балансу, метою якого є обчислення частки нетто. Доцільність проведення вертикального аналізу обумовлюється наступним:

1) перехід до відносних показників дозволяє проводити порівняння діяльності різних підприємств;

2) відносні показники певною мірою згладжують вплив інфляційних процесів.

Рекомендується досліджувати структуру та динаміку фінансового стану підприємства за допомогою порівняльного аналітичного балансу. Він виходить з вихідного балансу шляхом доповнення його показниками структури, динаміки вкладень та джерел коштів підприємства за звітний період.

Порівняльний баланс фактично включає показники горизонтального та вертикального аналізу.

Усі показники порівняльного балансу можна розбити на три групи:

1) показники структури балансу;

2) показники динаміки балансу;

3) показники структурної динаміки балансу.

Порівнюючи структури змін в активі та пасиві, можна зробити висновок через які джерела в основному був приплив нових коштів і в які ці активи ці нові кошти здебільшого вкладені.

Критеріями змін у майновому становищі підприємств виступають також і такі показники як частка активної частини основних засобів, коефіцієнт придатності, питома вага дебіторської заборгованості та інше.

Сума господарських коштів, що у розпорядженні підприємства. Цей показник дає узагальнену вартісну оцінку активів, що числяться на балансі підприємства. Це облікова оцінка, яка не збігається з сумарною ринковою оцінкою активів підприємства. Зростання цього показника свідчить про нарощування майнового потенціал підприємства [64].

Частка активної частини основних засобів. Відповідно до нормативних документів під цим розуміють машини, обладнання, транспортні засоби. Зростання цього показника у поступовій динаміці зазвичай розцінюється як сприятлива тенденція.

Висновки до розділу 1

Отже, податки є необхідною ланкою економічних взаємин у суспільстві з виникнення держави. Розвиток та зміна форм державного устрою завжди супроводжувалося перетворенням податкової системи. У суспільстві податки є основний формою доходів держави. Крім цієї суто фінансової функції, податковий механізм використовується для економічного впливу держави на громадське виробництво, його динаміку та структуру.

Податки виникли разом із товарним виробництвом, поділом суспільства на класи, якому були потрібні кошти на утримання армії, судів, чиновників тощо.

Реальні умови функціонування підприємства зумовлюють необхідність проведення об'єктивного та всебічного аналізу фінансового стану господарюючого суб'єкта, що дозволяє визначити особливості його діяльності, недоліки в роботі та причини їх виникнення, а також на основі отриманих результатів виробити конкретні рекомендації щодо оптимізації діяльності.

В даний час існують методичні вказівки щодо проведення аналізу фінансового стану організацій, що регламентують систему показників для оцінки фінансової стійкості та платоспроможності підприємства, однак не існує якихось

єдиних нормативних критеріїв для розглянутих показників. Вони залежать від багатьох факторів: галузевої приналежності підприємства, принципів кредитування, сформованої структури джерел коштів, оборотності оборотних коштів, репутації підприємства тощо. Тому прийнятність значень цих коефіцієнтів, оцінка їх динаміки та напрямків змін можуть бути встановлені лише в результаті детального вивчення підприємства. Основним інформаційним забезпеченням оцінки платоспроможності та фінансової стійкості є фінансова та бухгалтерська звітність, а також внутрішня інформація підприємства.

Для оцінки фінансової спроможності підприємства зазвичай використовують такі методи аналізу: горизонтальний, вертикальний, трендовий, порівняльний, факторний та аналіз відносних показників.

Аналіз фінансової звітності підприємства має на меті оцінити результати діяльності підприємства за звітний період і його поточний фінансовий стан.

2 СУЧАСНИЙ СТАН, ФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА, ЇЇ ВПЛИВ НА ФІНАНСОВУ СПРОМОЖНІСТЬ

2.1 Аналіз фінансової спроможності підприємства ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ «КОНТІ» (надалі – «материнська компанія») було засновано в 1997 р.

Номер запису про державну реєстрацію 1 266 120 0000 001435, дата проведення державної реєстрації 22.10.1997 р.

Повне найменування: ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ «КОНТІ», скорочена назва АТ «ВО «КОНТІ».

Код за ЄДРПОУ 25112243.

Термін діяльності материнської компанії необмежений.

До складу материнської компанії на даний час входить три кондитерські фабрики у м. Костянтинівська, м. Горлівка, м. Донецьк та Логістичний центр у м. Макіївка. Середня кількість штатних працівників материнської компанії за дев'ять місяців 2021 р. становить 1043 особи. Юридична адреса: Україна, 85114, м. Костянтинівка, вул. Інтернаціональна, 460.

Офіційна сторінка в Інтернеті, яка використовується для розкриття інформації про материнську компанію – <http://konti.ua>.

Організаційна структура визначена Статутом, організаційно-правова форма – Приватне Акціонерне Товариство [39].

Відокремлені підрозділи (філії та представництва): не має.

В грудні 2014 р. АТ «ВО «Конті» стало власником 23 384 412 шт. акцій (100% статутного капіталу) Konti Confectionary Limited (Британські Віргінські острови, надалі «БВО»), що дає право повного управління юридичною особою. З цього часу

Konti Confectionary Limited є дочірньою компанією (надалі – «дочірня компанія», «дочірнє підприємство»), АТ «ВО «Конті» – материнською, а разом вони представляють собою Групу (надалі – «Група»). Інформація про дочірню компанію: KONTI CONFECTIONARY LIMITED (3136, Акара Білдинг, вул. Де Кастро, 24, Викхамс Кей 1, Род Таун, Тортола, Британські Віргінські острови, реєстраційний номер 1854145), безпосереднє володіння 100% акцій. Організаційно-правова форма дочірньої компанії обмежена акціями (a company limited by shares). АТ «ВО «Конті» також має частку у капіталі ТОВ «СКІФ-2» (надалі «асоційована компанія», «асоційоване підприємство»).

Інформація про асоційовану компанію: ТОВ «СКІФ-2» (85113, Донецька обл., місто Костянтинівка, вул. Богдана Хмельницького, буд. 21, ЄДРПОУ 19382814), частка в Статутному капіталі 25%.

Під Групою розуміється материнське підприємство АТ «ВО «Конті» та його дочірнє підприємство Konti Confectionary Limited.

Зобразимо структуру Групи на рис. 2.1.

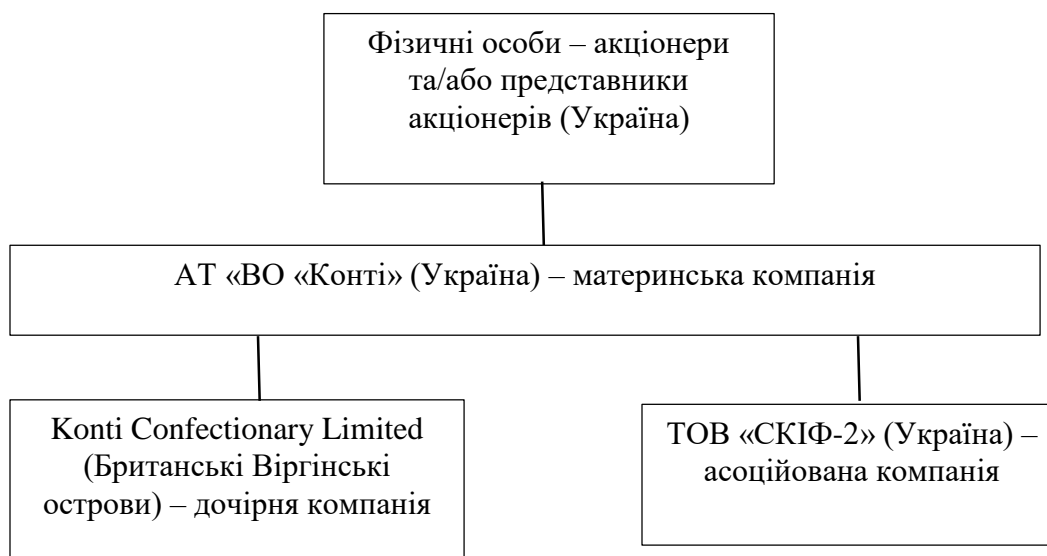

Рисунок 2.1 – Схема структури Групи

Основною метою діяльності Групи є одержання прибутку та використання його в інтересах Акціонерів в порядку та за умов, визначених чинним законодавством та Статутом материнської та дочірньої компаній [39].

Види діяльності, які може здійснювати материнська компанія, визначені в п. 2.2. Статуту, в редакції, що затверджена загальними зборами акціонерів (Протокол № 60 від «23» квітня 2021 р.).

Основні види діяльності із зазначенням найменування виду діяльності та коду за КВЕД:

10.72 – виробництво сухарів і сухого печива; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок тривалого зберігання;

10.82 – виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів;

46.36 – оптова торгівля цукром, шоколадними та кондитерськими виробами.

Для стабільної та безперервної діяльності материнської компанії розроблені внутрішні положення, інструкції, правила, накази, розпорядження і інші оперативні документи внутрішнього контролю.

Протягом дев'яти місяців 2021 р. обов'язки Генерального директора материнської компанії виконувала одна особа – Кошляк В.С.

Протягом звітнього періоду змін стосовно видів діяльності, а також важливих подій в розвитку, в тому числі злиття, поділ, приєднання, перетворення, виділення не відбувалось.

Основний вид діяльності дочірньої компанії є володіння частками в інших компаніях з Фізичні особи – акціонери та/або представники акціонерів (Україна) АТ «ВО «Конті» (Україна) – материнська компанія Konti Confectionary Limited (Британські Віргінські острови) – дочірня компанія ТОВ «СКІФ-2» (Україна) – асоційована компанія метою отримання дивідендів та з 01.06.2019 р. в рамках Закону про економічну присутність на БВО іншої діяльності не здійснює.

Керівництво дочірньою компанією здійснюється двома діючими директорами, які безпосередньо призначаються акціонерами або Резолюцією Директорів і діють в інтересах материнської компанії.

Згідно зі статутом основні дії директори виконують спільно. Протягом 2020 р. та дев'яти місяців 2021 р. обов'язки Директорів дочірньої компанії виконували одночасно дві особи. Кількість штатних працівників дочірньої компанії за дев'ять місяців 2021 р. становить 2 особи та протягом цього періоду не змінювалась.

Викуп акцій дочірньою компанією протягом звітного періоду не здійснювався. Дивіденди не нараховувались та не сплачувались.

Частка участі материнської компанії протягом звітного періоду в капіталі дочірнього підприємства не змінювалась. На БВО відсутня податкова система, тобто являє собою безподаткову юрисдикцією. Дочірня компанія не є платником жодних податків. Операції між материнською і дочірньою компаніями протягом звітного періоду не здійснювалися.

Операційне середовище, безперервність діяльності та подальше функціонування. Починаючи з 26 травня 2014 р. на території м. Донецька почалися бойові дії, які суттєво ускладнили виробництво та переміщення готової продукції Групи.

З введенням в дію Наказу № 270 від 22.01.2015 р. «Про затвердження Тимчасового порядку контролю за переміщенням осіб, транспортних засобів та вантажів вздовж лінії зіткнення у межах Донецької та Луганської областей», яким було введено заборону на переміщення харчових продуктів, Група була позбавлена можливості вести господарську діяльність на непідконтрольній території.

З квітня 2015 р. з трьох фабрик працює лише одна – Костянтинівська кондитерська фабрика. Крім того, що Група була позбавлена можливості вести господарську діяльність з використанням більшості виробничих потужностей, розташованих на непідконтрольній території, негативний вплив на її діяльність також має економічна ситуація в державі.

Визначення меж фінансової стійкості числу найважливіших економічних проблем за умов початку ринку, оскільки недостатня фінансова стійкість може призвести до відсутності у підприємства коштів на розвиток виробництва, їх неплатоспроможності і, зрештою, до банкрутства, а «надлишкова» стійкість перешкоджатиме розвитку, обтяжуючи витрати підприємства зайвими запасами та резервами.

Для оцінки фінансової стійкості фінансового становища. Фінансовий стан - це найважливіша характеристика економічної діяльності підприємства, яке є сукупність показників, що відображають наявність, розміщення та використання фінансових ресурсів.

Фінансовий стан конкурентоспроможності підприємства, його потенціал у діловому співробітництві, оцінює, якою мірою гарантовані економічні інтереси компанії та її партнерів з фінансових та інших відносин. Для вітчизняних підприємств оцінка й управління фінансовою складовою конкурентоспроможності набувають особливої уваги. Це пояснюється тим, що підприємства мають нестачу власних коштів, не мають можливості залучати фінансові ресурси на фінансових ринках та майже позбавлені можливості залучати банківські джерела фінансування внаслідок їх високої вартості. [32].

Аналіз фінансового стану показує за якими конкретними напрямом слід вести роботу. Відповідно до цього результати аналізу показують які найважливіші способи покращення фінансового стану підприємства у конкретний період його діяльності.

Основним джерелом інформації про діяльність ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті» є бухгалтерський баланс та звіт про прибутки та збитки (ДОДАТОК А – Д).

Проведемо аналіз структури активів балансу ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті».

Дані представлені у табл. 2.1

Таблиця 2.1 – Структура активів балансу за 2019-2021 рр.

Актив	2019 р	2020 р	2021 р	Структура		
				2019р	2020р	2021 р
Нематеріальні активи:	172 463	90 909	55 350	9,71%	5,57%	3,46%
Основні засоби:	768 658	724 288	699 119	43,28%	44,34%	43,74%
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	58	0	0	0,003%	0,00%	0,00%
інші фінансові інвестиції	0	117	104	0,00%	0,01%	0,01%
Довгострокова дебіторська заборгованість	239	0	0	0,01%	0,00%	0,00%
Відстрочені податкові активи	180 999	198 736	210 130	10,19%	11,19%	11,83%
	1 122 417	1 014 050	964 703	63,18%	61,10%	59,04%
II. Оборотні активи						
Запаси	92 993	94 566	141 269	5,24%	5,79%	8,84%
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	544 061	497 735	483 242	30,63%	30,47%	30,23%
за виданими авансами	7 139	14 843	2 625	0,40%	0,91%	0,16%
з бюджетом	5 512	5 459	1 862	0,31%	0,33%	0,12%
у тому числі з податку на прибуток	1 402	1 402	1 402	0,08%	0,08%	0,08%
Інша поточна дебіторська заборгованість	1 110	5 918	2 245	0,06%	0,36%	0,14%
Гроші та їх еквіваленти	182	476	2 111	0,01%	0,03%	0,13%
Інші оборотні активи	2 787	417	320	0,16%	0,03%	0,02%
Усього за розділом II	653 784	619 414	633 674	36,81%	37,92%	39,64%
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	0	0	0			
Баланс	1 776 201	1 633 464	1 598 377	100,00%	100,00%	100,00%

За період, що розглядається, сума активів підприємства до кінця 2021 р. зменшилася з 1776201 тис. грн. до 1598377 тис. грн., що відображає негативну динаміку розвитку підприємства.

У оборотних активах рік у рік відбувається зменшення з 653784 тис. грн. до 633674 тис. грн. протягом всього аналізованого періоду. Ця зміна в основному сталося через зростання запасів на 48276 тис. грн., що може свідчити про неефективну організацію виробництва та погано організованої логістичної мережі.

Проведений аналіз також підтверджує, що зменшення оборотних активів відбувається також за рахунок збільшення коштів протягом усього аналізованого періоду 2111 тис. грн. або 39,64%, що говорить про погіршення економічного становища підприємства.

Позитивно можна оцінити зниження дебіторської заборгованості 483242 тис. грн. (30,23%), оскільки знижується відволікання коштів з обороту підприємства.

З балансу організації видно, що частка оборотних активів більша порівняно з необоротними. Оборотні (поточні) активи мають більшу ліквідність порівняно з необоротними та додають компанії фінансової гнучкості. А це означає, що чим вища у балансі частка необоротних активів (і відповідно, нижче за поточні), тим складніше компанії платити за рахунками, залучати короткострокові позики та отримувати відстрочку за платежами.

Найбільшу частку у структурі активів підприємства протягом всього аналізованого періоду займають основні засоби. Їх частка до підсумку активів щорічно змінюється незначно з 63,18 % у 2019 р. до 59,04% у 2021 р.

Далі проведемо аналіз структури пасивів балансу ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті» за 20219-2021 рр.

Дані представлені у табл. 2.2.

Таблиця 2.2 – Структура пасиву балансу за 2019-2021 р

Пасив	2019 р	2020 р	2021 р	Структура пасиву		
				2019р	2020р	2021 р
I. Власний капітал						
Зареєстрований (пайовий) капітал	54 052	54 052	54 052	3,040%	3,31%	3,38%
Додатковий капітал	58 044	211 114	209 657	3,27%	12,92%	13,12%
Резервний капітал	1 055	1 055	1 055	0,06%	0,06%	0,07%
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	148 820	-102 861	-155 265	8,38%	-6,30%	-9,71%
Усього за розділом I	261 971	163 360	109 499	14,75%	10,00%	6,85%
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення						
Довгострокові кредити банків	1 308 243	1257038	1 218 266	73,65%	76,96%	76,22%
Інші довгострокові зобов'язання	47 458	53 674	61 692	2,67%	3,29%	3,86%
Усього за розділом II	1 355 701	1310712	1 279 958	76,33%	80,24%	80,08%
III. Поточні зобов'язання і забезпечення						
Короткострокові кредити банків	45 900	46 404	46 755	2,58%	2,84%	2,93%
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	11 057	8 949	6 334	0,62%	0,55%	0,40%
за товари, роботи, послуги	65 072	70 738	119 230	3,66%	0,55%	7,46%
за розрахунками з бюджетом	3 300	1 344	2 575	0,19%	4,33%	0,16%
за розрахунками зі страхування	1 394	1 213	1 489	0,08%	0,00%	0,00%

Продовження таблиці 2.2

1	2	3	4	5	6	7
за розрахунками з оплати праці	5 927	5 184	6 333	0,33%	0,07%	0,09%
за одержаними авансами	2 012	1 231	2 645	0,11%	0,32%	0,40%
Поточні забезпечення	11 302	11 547	10 685	0,64%	0,71%	0,67%
Інші поточні зобов'язання	12 565	12 782	12 874	0,71%	0,78%	0,81%
Усього за розділом III	158 529	159 392	208 920	8,93%	9,76%	13,07%
Баланс	1776 201	1633464	1598377	100,00%	100,00%	100,00%

З аналізу структури пасивів підприємства можна зробити такі висновки.

Величина власного капіталу зменшилась більше ніж у 2 рази – 109499 тис. грн.

Протягом всього аналізованого періоду спостерігається зниження величини довгострокових зобов'язань з 1355701 тис. грн. до 1279958 тис. грн. Різниця в 11709637 тис. грн., що є позитивною тенденцією.

Ще спостерігається позитивна тенденція: величина кредиторської заборгованості за 3 роки спала на 89977 тис. грн

У пасиві балансу видно, що балансу ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті» у 2019-2021 рр. переважає частка позикового над власним капіталом (співвідношення у 2019 році) становило 85,25 % та 14,75%, у 2020 р. – 90% та 10% відповідно), що говорить про труднощі із фінансовою стійкістю підприємства. У 2021 році частка власного капіталу зменшилась ще на 7,9% порівняно з 2019 р.

Також негативно характеризує фінансову стійкість ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті» збільшення частки короткострокового позикового капіталу з 45900 тис. грн. до 46755 тис. грн. впродовж аналізованого періоду.

При цьому частка короткострокових зобов'язань активів більша, ніж довгострокових – це свідчить про те, що підвищується ризик фінансової втрати

стійкості, тобто. у майбутньому можуть виникнути труднощі та ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті» варто переглянути свою кредитну політику.

Далі проведемо аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства (табл. 2.3).

Таблиця 2.3 – Аналіз показників ліквідності підприємства ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті» за 2019-2021 рр, тис. грн.

№ п/п	Показник	Нормативний показник	Роки			Абсолютні відхилення	
			2019	2020	2021	2020/2019	2021/2020
1.	Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	1,5-2,0	4,12	3,89	3,03	-0,24	-0,85
2.	Коефіцієнт ліквідності швидкої	0,7-0,2	3,54	3,29	2,36	-0,24	-0,94
3.	Коефіцієнт ліквідності абсолютної	0,1-0,2	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01
4.	Співвідношення Короткостр. Дебіторської та кредиторської заборгованості		3,44	3,16	2,32	-0,28	-0,84

З 2018 до 2021 року коефіцієнт абсолютної ліквідності перебільшує межі нормативу (0,2-0,5), тобто значно більше граничної межі – особливо у 2019-2020 рр. Максимальне значення коефіцієнта було у 2019 р., потім до 2021 р. коефіцієнт знижувався, але все рівно залишається дуже високим.

Коефіцієнт швидкої ліквідності також зменшився з 3,54 у 2019 р. до 3,36 у 2021 р., і все ще знаходиться вище нормативного значення 1, отже, підприємство зможе погасити короткострокові зобов'язання у разі його критичного становища.

У 2021 р. 125,9% короткострокових зобов'язань може бути погашено оборотними активами, проте позитивне значення даного коефіцієнта сформовано за рахунок повільно реалізованих активів (запасів).

Для наочності значення коефіцієнтів ліквідності підприємства представлені на рис. 2.2

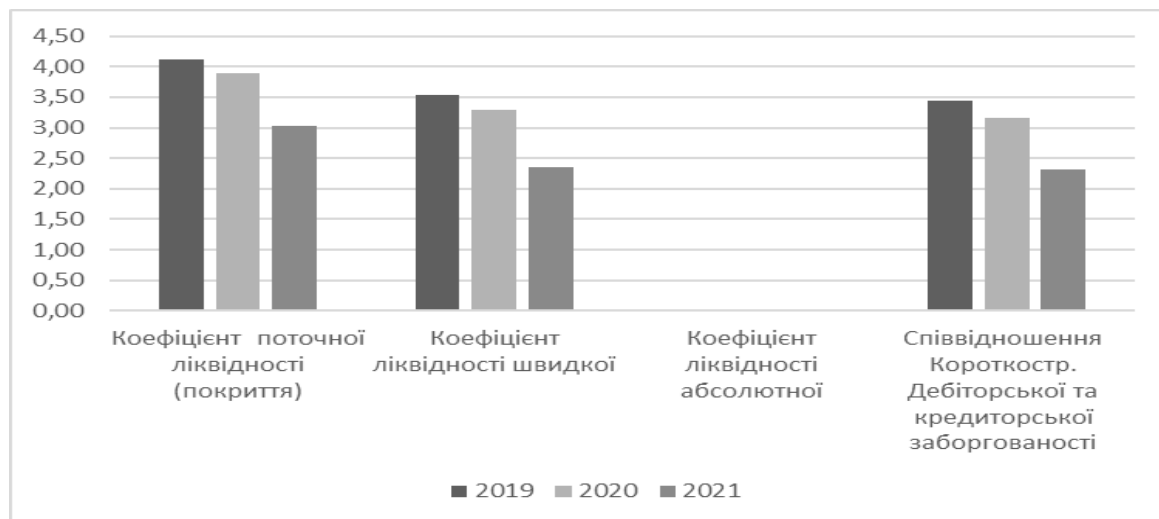

Рисунок 2.2 – Коефіцієнти ліквідності підприємства

На стовпчастій діаграмі чітко видно, що найменшим показником є коефіцієнт абсолютної ліквідності. Його значення варюється від 0 до 0,1.

Проведемо аналіз фінансової стійкості за допомогою відносних показників. Дані представлені у табл. 2.4.

Таблиця 2.4 – Показники фінансової стійкості підприємства

№ п/п.	Показник	Роки			Абсолютне відхилення	
		2019	2020	2021	2020/2019	021/2020
1	2	3	4	5	6	7
1.	Власні обігові кошти	495255	460022	424754	-35233	-35268
2.	Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними коштами	0,76	0,74	0,67	-0,01	-0,07

Продовження таблиці 2.4

1	2	3	4	5	6	7
3.	Коефіцієнт маневреності робочого капіталу	0,19	0,21	0,33	0,02	0,13
4.	Коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами запасів	5,33	4,86	3,01	-0,46	-1,86
5.	Коефіцієнт покриття запасів	6,54	5,50	3,43	-1,04	-2,08
6.	Коефіцієнт фінансової автономії	0,15	0,10	0,07	-0,047	-0,032
7.	Коефіцієнт фінансової залежності	6,78	10,00	14,60	3,22	4,60
8.	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,28	0,28	0,27	0,00	-0,02
9.	Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,85	0,90	0,93	0,047	0,032
10.	Коефіцієнт фінансової стабільності	0,33	0,31	0,29	-0,01	-0,03
11.	Коефіцієнт фінансової стійкості	0,91	0,90	0,87	-0,01	-0,03

Значення коефіцієнта автономії (або концентрації власного капіталу) у 2019-2021 рр. менше значення нормативу (0,5), що негативно характеризує фінансовий стан підприємства. У 2021 р. фінансовий стан ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті» був найгірший. Показник фінансової автономії складає 0,07, що в 2 рази менше, ніж показник за 2019 р.

Коефіцієнти забезпеченості оборотних активів та запасів власними оборотними коштами та маневреності у 2019-2021 рр. позитивний (через величину запасів власних оборотних коштів), що говорить про високу платоспроможність підприємства та фінансову стійкість.

Таким чином, проаналізувавши і абсолютні, і відносні показники фінансової стійкості, фінансовий стан ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті» 2019-2021 рр. можна охарактеризувати як не стійкий.

Коефіцієнт забезпечення запасів власними обіговими коштами має негативні зміни у 2021 р. і складає 0,67. Коефіцієнт покриття запасів зменшився на 3,53 одиниці у 2021 р. в порівнянні з 2019 р., де він складав 6,54.

Коефіцієнт концентрації позикового капіталу збільшився і на 2021 р. складає 0,93, що свідчить про збільшення частки участі позикового капіталу в формуванні активів.

Коефіцієнт маневреності власного оборотного капіталу майже не змінився за аналізовані 3 роки і склав 0,27-0,28, що є нижчим за нормативне значення (більше 0,5).

Коефіцієнтний аналіз фінансової стійкості здебільшого вивчає структуру джерел фінансування підприємства. Проте, стійкість визначається не лише політикою фінансування, а й раціональністю розміщення залучених коштів у активах підприємства.

Коефіцієнтний аналіз ділової активності представлений у табл. 2.5.

Таблиця 2.5 – Показники ділової активності ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті» за 2019-2021 рр.

Показник	Роки			Абсолютні відхилення		Напрямок позитивних змін
	2019р	2020р	2021р	2020/2019	2021/2020	Норма
1	2	3	4	5	6	7
Оборотність активів	0,47	0,35	0,52	-0,12	0,17	Збільшення
Коефіцієнт оборотності обігових коштів	0,47	0,35	0,52	-0,12	0,17	Збільшення

Продовження таблиці 2.5

1	2	3	4	5	6	7
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості (оборотів)	0,53	1,88	2,27	1,35	0,39	Збільшення
Період погашення кредиторської заборгованості (днів)	679,31	191,03	158,48	-488,28	-32,54	Зменшення
Коефіцієнт оборотності власного капіталу (оборотність)	1,76	1,41	3,07	-0,36	1,66	Збільшення
Період одного обороту обігових коштів (днів)	763,50	1024,36	695,33	260,86	-329,03	Зменшення
Коефіцієнт оборотності запасів	-9,62	-6,87	-7,31	2,75	-0,44	Збільшення
Період одного обороту запасів	-37,41	-52,37	-49,24	-14,96	3,13	Зменшення

З 2021 р. відбулося прискорення оборотності активів (за 3 роки зростання на 0,05 од.), тобто активи ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті» стали швидше обертатися, але при цьому оборотність активів дуже мала (менше одного обороту).

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості до 2021 р. значно збільшився на 1,74 обороту порівняно з 2019 р. та становить 2,27 обороту.

Проаналізувавши табл. 2.5, ми можемо сказати, що коефіцієнт оборотності власного капіталу в динаміці збільшився майже у 2 рази, тобто ефективність управління власним капіталом змінилася.

Для наочності зобразимо динаміку зміни показників ділової активності на рис. 2.3.

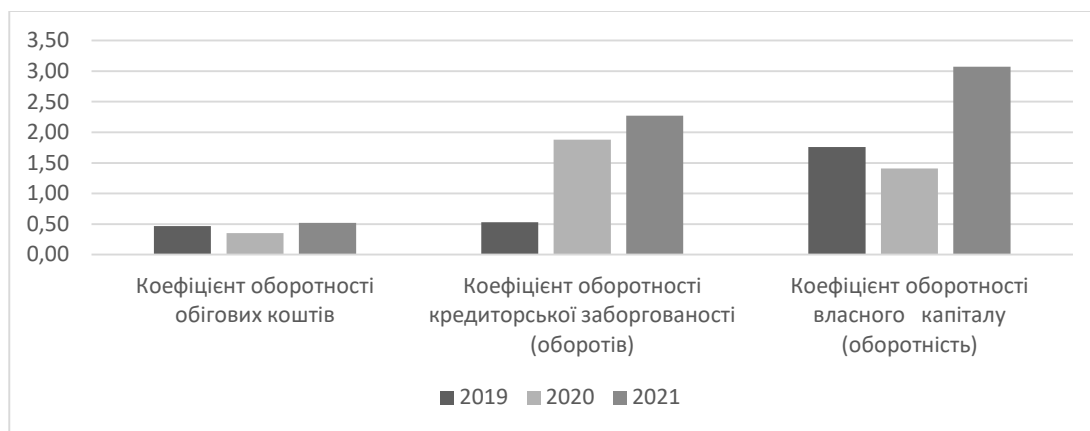

Рисунок 2.3 – Показники ділової активності

Період погашення кредиторської заборгованості зменшився на 521 день., що є позитивним показником розвитку і самостійності підприємства. Так у 2019 році цей показник складав 679 днів, а у 2021 р.– 158 відповідно.

Отже, з проведеного аналізу можемо зробити висновок, що фінансовоекономічний стан ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті» знаходиться на нестабільному рівні.

Звіт щодо руху грошових коштів Групи за звітний період складено за вимогами МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів» за прямим методом, згідно з яким розкривається інформація про основні класи валових надходжень грошових коштів чи валових виплат грошових коштів на нетто-основі. У звіті відображено рух грошових коштів від операційної та неопераційної (інвестиційної та фінансової) діяльності.

Операційна діяльність – полягає в отриманні прибутку від звичайної діяльності Групи (сума якого скоригована на ПДВ від інвестиційної та фінансової діяльності), витрати на оплату праці персоналу, сплату податків, відрахування на соціальні заходи та інші витрати. Інвестиційна діяльність – це рух грошових коштів на придбання необоротних активів (за виключенням ПДВ). Фінансова діяльність – це рух грошових коштів по погашенню позик, по діяльності з фінансової оренди, та інше (за виключенням ПДВ).

2.2 Оцінка впливу податкової політики на фінансовий стан підприємства

Податки – необхідний інструмент функціонування держави з підвищення рівня розвитку економіки як підприємств, і держави загалом. Будучи важливим джерелом поповнення державного бюджету, податкові надходження дозволяють державі виконувати свої функції та задовольняти потреби суспільства. У суспільстві, крім фіскальної функції, податки також виконують регулюючу функцію, стимулюючи розвиток окремих секторів економіки та перерозподіляючи доходи серед усіх членів суспільства [34].

Комерційні організації є одним із основних платників податків. Податки, сплачувані комерційними підприємствами, що впливають на фінансові результати роботи по-різному і далеко не однаковою мірою.

Незважаючи на значну кількість наукових праць з питання, багато питань досі повністю вирішені. У сучасній економічній літературі немає єдиного підходу щодо визначення впливу податків на результативність діяльності підприємства. Тому ці аспекти дослідження потребують подальшого вивчення.

Вплив податків на результативність діяльності підприємства більшість авторів пов'язують із таким поняттям як «податкове навантаження» або «податковий тягар». Дослідниками вже давно вивчаються основні питання та категорії оподаткування та визначають сутність основних категорій податкової сфери, але існують різні підходи зарубіжних та вітчизняних учених до визначення поняття «податкове навантаження».

Одна з проблем вивчення податкового навантаження – відсутність єдиної методології розрахунку. Загалом в економічній літературі існує три основні підходи до вимірювання рівня податкового навантаження підприємства:

- 1) податкове навантаження визначається співвідношенням суми податкових надходжень до бюджету до сукупного доходу підприємств;

2) податкове навантаження дорівнює різниці між загальною сумою податкових надходжень та сумою видатків та трансфертів з бюджету;

3) податкове навантаження визначається співвідношенням податкових надходжень та ВВП.

Податки, що сплачуються комерційною організацією, впливають на фінансові результати роботи по-різному, але не так само.

Принципово важливим для організацій є джерело сплачених податків, оскільки це багато в чому визначає конкурентоспроможність їх продуктів, обсяг продажу та, зрештою, фінансові показники ефективності. До таких джерел відносяться: витрати організації, прибуток, прибуток від. Найбільша група податкових платежів – це податки, що відносяться до витрат. Податки, включені у вартість виробництва, включають: страхові внески, транспортний податок, податок на видобуток з корисними копалинами, земельний податок [41].

Непрямі податки (ПДВ, акцизи) включені у ціну товарів (робіт, послуг) та оплачуються кінцевими користувачами. Теоретично непрямі податки виключають можливість обмеження інтересів виробників та продавців товарів, тобто. джерелом оплати є доходи кінцевих споживачів.

Однак у деяких випадках платник непрямих податків може стати виробником або продавцем, то джерело їхнього платежу стає прибутком, а певна частина непрямих податків враховує особливості прямого оподаткування. Такі ситуації можуть виникати у кількох випадках:

1) постачання товарів значно перевищує ефективний попит на них через їх надлишкової пропозиції над ринком;

2) попит на товари припадає на значну частку непрямих податків у ціні, що робить товари недоступними більшості споживачів; абсолютне чи відносне зниження реальних доходів населення; неконкурентоспроможність товарів,

Проблеми зі своїми використанням тощо. У кожному з цих випадків платникам податків доводиться або знижувати ціни, скорочуючи витрати

виробництва або прибуток, або скорочуючи виробництво та продаж. Це показує регулюючу роль непрямих податків, вкладених у стримування ділової активності, заохочення організацій підвищення конкурентоспроможності продукції і на зниження виробничих витрат з допомогою запровадження нових технологій, технологій тощо.

Збільшення цін продажу за рахунок включення ПДВ та акцизів у них призводить до зниження споживчого попиту та конкурентоспроможності продукції, оскільки ціна одна із її найважливіших компонентів.

У свою чергу, зниження конкурентоспроможності продукції негативно б'є по обсягу продажу і, отже, вартості витрат і прибутку підприємства.

Непрямі податки є ефективним регулятором виробництва, вони побічно направляють керівника організації створення зростання прибутку за допомогою підвищення ефективності виробництва, а не підвищення ціни. Найефективніше послаблювати вплив непрямих податків за допомогою скорочення витрат, саме витрат за одиницю продукції (робіт, послуг). У той самий час найефективнішим є підвищення продуктивності праці, скорочення витрат за робочої сили і зниження матеріальних витрат [15].

Податки, пов'язані з витратами виробництва (страхові внески, земельний податок тощо), і навіть непрямі податки, підвищують ціни на продукцію та оплачуються покупцями товарів, робіт та послуг. Для більшості українських організацій зростання цін на продукцію, роботи та послуги за рахунок включення непрямих податків та податків на витрати підриває економічну зацікавленість у зниженні витрат, що призводить до відведення оборотного капіталу від використання їх для виробництва, створення додаткової потреби в організаціях, які вони змушені покривати за рахунок банківських кредитів, що надаються з високою процентною ставкою, що негативно позначається на фінансовому стані, породжуючи значні суми неплатежів економіки країни [27].

Податкові платежі істотно впливають попри всі показники діяльності

організації у поточних, а й у передбачуваних періодах. Цей вплив можна оцінити з позитивної та негативної точок зору.

Негативний вплив податків проявляється у прямому зниженні доходів та інвестиційних можливостей організації. Цей прямий вплив виявляється у результаті реалізації фіскальної функції податків.

До позитивних моментів можна віднести непрямі стимули для організацій визначити шляхи підвищення ефективності використання ресурсів, ефективності праці, виробництва та управління організації.

З метою підвищення ефективності діяльності організації необхідно систематично аналізувати вплив податкових платежів на фінансові показники підприємства.

Розмір податкових ставок значно впливає на кінцевий результат діяльності підприємств та заповнення державного бюджету.

Високі ставки, хоча вони мають збільшити суму податкових надходжень до бюджету, практично можуть мати зворотний ефект, тоді як низькі ставки навпаки можуть збільшити потік податків. Крива Лаффера, яка пов'язує податкові ставки та податкові надходження, найкраще ілюструє ці відносини. За словами Артура Лаффера, є оптимальна ставка податку, яка максимізує суму податкових платежів [19].

У випадку, якщо ставки податку нижчі за оптимальні, деякі потенційні податкові надходження не приймаються до державного бюджету, що є додатковим прибутком підприємства.

З погляду держави цей ефект негативний, оскільки існує ризик недостатнього заповнення державного бюджету для реалізації, функцій, покладених на державу. З погляду підприємства низькі ставки стимулюють підприємництво, оскільки вони забезпечують високий рівень рентабельності.

Крім того, надмірно високі податкові ставки, що зменшують прибуток підприємств, навпаки, стримують підприємництво, що може призвести до низки

негативних наслідків:

1) деякі підприємства не можуть бути прибутковими та рентабельними, а в результаті вони змушені припинити свою діяльність;

2) існує великий ризик ухилення підприємств від сплати податків, і, отже, підвищення рівня тіньової економіки;

3) важливим компонентом власного капіталу підприємства є нерозподілений прибуток, який значно зменшується із збільшенням суми сплачуваних податкових платежів.

Нестача нерозподіленої прибутку негативно позначається на фінансовій стабільності, фінансовій незалежності підприємства, що призводить до скорочення суми дивідендів, зниження ціни акцій і, як наслідок, сум, які можна інвестувати у діяльність підприємства.

Тому для розвитку економіки державі бажано створити оптимальний податковий тягар з мінімальними податковими ставками, який би забезпечував отримання достатньої кількості грошових коштів до бюджету, але не були б надмірно обтяжливими для підприємства.

Враховуючи нинішню вітчизняну економічну ситуацію, що характеризується низьким рівнем підприємництва та високий рівень тіньової економіки, доцільно залишати рівень податкового навантаження на існуючому рівні [20].

Якщо розглядади вплив податкової політики на ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті», то можна зазначити, що материнська компанія є платником податку на прибуток на загальних підставах. Витрати з податку на прибуток визначаються та відображаються у фінансовій звітності материнської компанії відповідно до МСБО12. Податок на прибуток обчислюється виходячи з бухгалтерського фінансового результату (прибутку чи збитку). В податковому обліку податок на прибуток обчислюється враховуючи різниці, передбачені ПКУ в залежності від суми доходу за останній рік за даними бухгалтерського обліку.

Сума податку на прибуток включає суму поточного податку за рік і суму

відстроченого податку.

У проміжній фінансовій звітності материнської компанії відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання наводяться у балансі в сумі зазначених активів і зобов'язань з обчисленням на дату проміжної фінансової звітності.

Поточні податкові активи та зобов'язання за поточний та попередні періоди оцінюються за сумою, передбачуваної до відшкодування від податкових органів або до сплати податковим органам. Податкові ставки та податкове законодавство, що застосовуються для розрахунку цієї суми, це ставки і закони, прийняті або фактично прийняті на звітну дату.

Відстрочений податок на прибуток нараховується за методом балансових зобов'язань по всіх тимчасових різницях на звітну дату між балансовою вартістю активів і зобов'язань для цілей фінансового обліку та вартістю, яка береться до уваги в податковому обліку.

Відстрочені податкові зобов'язання визнаються за всіма оподатковуваними тимчасовими різницями, крім випадків, коли:

– відстрочене податкове зобов'язання виникає в результаті первісного визнання гудвілу або активу або зобов'язання в господарській операції, яка не є об'єднанням підприємств, і яке на момент здійснення жодного впливу ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподатковуваний прибуток або збиток;

– щодо тимчасових різниць, пов'язаних з інвестиціями в дочірні та асоційовані підприємства, а також з часткою участі у спільній діяльності, якщо материнська компанія може контролювати розподіл у часі зменшення тимчасової різниці, і існує значна ймовірність того, що тимчасова різниця не буде зменшена в найближчому майбутньому [54].

Відстрочені податкові активи визнаються за всіма тимчасовими різницями і перенесенню на наступні періоди невикористаного податкового кредиту та податкових збитків, якщо існує висока ймовірність отримання оподаткованого

прибутку, відносно якого можна застосувати тимчасовою різницею, а також використовувати податкові збитки, перенесені на наступні періоди, крім випадків, коли:

– відстрочений податковий актив, що стосується тимчасових різниць, виникає в результаті первісного визнання активу або зобов'язання в господарській операції, яка не є об'єднанням підприємств, і який на момент здійснення жодного впливу ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподатковуваний прибуток або збиток;

– щодо тимчасових різниць, пов'язаних з інвестиціями в дочірні підприємства, асоційовані підприємства, відкладені податкові активи визнаються, тільки якщо існує висока ймовірність реалізації тимчасових різниць в найближчому майбутньому і буде отримана оподатковуваний прибуток, у відношенні якої можна зарахувати тимчасову різницю.

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну звітну дату та зменшується, якщо більше не існує високу ймовірність отримання достатнього оподаткованого прибутку, яка дозволила б реалізувати частину або всю суму такого відкладеного податкового активу. Невизнані раніше відкладені податкові активи переоцінюються на кожну звітну дату та визнаються тоді, коли виникає висока ймовірність отримання в майбутньому оподаткованого прибутку, що дає можливість реалізувати відстрочений податковий актив [26].

Відкладені податкові активи і зобов'язання визначаються за ставками податку, застосування яких очікується при реалізації активу або погашенні зобов'язання, на основі діючих або оголошених (і практично прийнятих) на звітну дату податкових ставок і положень податкового законодавства.

Податок на прибуток, пов'язаний зі статтями, які відображаються безпосередньо в складі капіталу, відображається у складі капіталу. [55]

Дочірня компанія протягом 2020 р. та дев'яти місяців 2021 р. не була платником податку на прибуток.

Свої корективи до податкової політики України внесла пандемію COVID-19.

Упродовж 2020 р. і до сьогодні одним з головних чинників впливу на економічні процеси як в Україні так і у всьому світі виявився фактор розповсюдження пандемії COVID-19.

У відповідь на пандемію COVID-19 відбулись суттєві зміни у життєдіяльності багатьох держав світу, у тому числі і в Україні. Так, було введено надзвичайний стан в цілому в багатьох країнах або в окремих регіонах чи сферах, майже у всіх країнах запроваджено санітарно-епідеміологічні заходи такі як:

- перевірка температури, скасування масових заходів, закриття навчальних та культурно-розважальних закладів;
- встановлено обмеження виїзду/в'їзду до країн та пересування всередині країн;
- посилено роль державного управління в надзвичайних умовах;
- встановлені обмеження трудової діяльності;
- введені нові дистанційні форми праці та освіти та інше.

Про перший підтверджений в Україні випадок зараження коронавірусом SARS-CoV-2, виявленому в Чернівецькій області, було повідомлено 3 березня 2020 р. Постановою КМУ від 11.03.2020 р. № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» запроваджено на усій території України карантин з 12 березня 2020 р. до 3 квітня 2020 р. Протягом карантину влада почала вводити надзвичайний стан в областях України, де фіксувалися спалахи гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2. 25 березня Кабінет міністрів України ввів на всій території України режим надзвичайної ситуації на період до 24 квітня 2020 р.

З 22 травня 2020 р. в усіх областях країни запроваджується адаптивний карантин зі скасуванням частини обмежувальних заходів, які і далі поступово пом'якшувалися у залежності від епідемічної ситуації в кожному регіоні.

Світова практика показує, що своєчасні протиепідемічні заходи, зокрема

карантинні, є доволі ефективними в боротьбі з COVID-19. Україна запровадила суворий карантинний режим для стримування темпів поширення вірусу та його швидкого подолання. Кабінет міністрів України прийняв Постанову від 11 березня 2020 р. «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» з подальшими частковими послабленнями, а потім і посиленням прийнятих обмежень.

Серед заходів, прийнятих в Україні, повні або часткові обмеження роботи, зокрема: громадського транспорту; продуктових магазинів, аптек, АЗС, банків; кафе, ресторанів, спортклубів; продуктових ринків; медичних закладів, навчальних закладів. Також затверджено низку заборон щодо проведення масових заходів та правил поведінки в громадських місцях [57].

Адаптивний карантин, введений в Україні ще 22 травня 2020 року, продовжено до 31 грудня 2021 р. Ще з 31 липня за допомогою автоматизованого програмного забезпечення Україна поділена на зони в залежності від рівня епідемічної небезпеки поширення COVID-19: зелену, жовту, помаранчеву або червону. У залежності від цього розподілу застосовуються відповідні обмежувальні протиепідемічні заходи.

Після значного послаблення карантинних заходів під час новорічних свят в період з 08.01.2021 р. до 25.01.2021 р. на території України було введено локдаун, яким передбачено низку жорстких обмежень, зокрема заборону роботи кафе, ресторанів, барів (крім доставки та замовлень на винос); кінотеатрів, театрів; фітнес-клубів, спортивних залів, басейнів; торговельно-розважальних центрів (дозволятиметься торгівля продуктами харчування, ліками, ветпрепаратами, товарами особистої гігієни та побутовою хімією); торгівля непродовольчими товарами (робота непродовольчих ринків); будь-які розважальні, спортивні чи культурні масові заходи; відвідування усіх закладів освіти будь-якої форми власності, крім дитячих садочків.

З 25 січня 2021 р. по всій території країни поновлено адаптивний карантин до

30 квітня 2021 (а згодом і до 31.12.2021р.) р. згідно постанови КМУ від 17.02.2021 р. № 104, в цей період починають діяти обмеження як для «помаранчевої» зони карантину, а з 24 лютого 2021 р. рівень епідемічної небезпеки було змінено до «жовтого» з відповідними обмеженнями та протиепідемічними заходами.

Станом на 08 березня 2021 р. до «червоної» зони карантину віднесено вже 4 області. Житомирська, Чернівецька та Івано-Франківська області та Закарпатська. А станом на 09.03.2021 10 регіонів України потрапляють до «помаранчевої» зони карантину. Пізніше кількість регіонів червоної зони збільшилось до 10.

Згідно рішення засідання Київської обласної комісії з питань ТЕБ та НС від 19.03.2021 р. починаючи із 21 березня і до 9 квітня 2021 р. (включно) на території Київської області введені посилені карантинні обмеження. Згодом його дія продовжена до 30 квітня 2021 р.

За порушення умов карантину передбачаються відповідні покарання. Програми підтримки бізнесу.

В умовах жорсткого карантину українські підприємці не можуть вести свою діяльність. Тому Уряд запровадив систему підтримки бізнесу, яка дозволить максимально зняти фінансове навантаження на підприємців.

Для підтримки бізнесу та зниження податкового навантаження на час дії карантину в законодавство протягом 2020 р. були внесені деякі зміни, а саме:

Звільнення від нарахування та сплати плати за землю, яка використовується в господарській діяльності, податку на нерухомість за житлові приміщення за березень;

Звільнення від сплати єдиного соціального внеску для фізичних осіб-підприємців;

Обмеження застосування більшості штрафів за порушення податкового законодавства;

Мораторій на проведення документальних та фактичних перевірок (виключення – перевірки щодо відшкодування ПДВ);

Дозвіл фізичним особам-підприємцям тимчасово не заповнювати книгу обліку доходів;

Подовження терміну подання річної декларації про майновий стан і доходи до 1 липня 2020 р.;

Відтермінування на три місяці введення РРО для всіх категорій платників податків за спрощеною системою;

Збільшення лімітів річного доходу для ФОП 1, 2 та 3 груп;

Звільнення від сплати ПДВ при ввезенні товарів, необхідних для боротьби з коронавірусом;

Спрощення системи обліку продукції та впровадження нульової ставки акцизного податку для державних підприємств, які виробляють дезінфектори на основі спирту;

Припинення оскаржень рішень контролюючих органів;

Врахування без обмежень витрат платників ПДВ на передачу, в якості внеску в боротьбу з коронавірусом, установам охорони здоров'я медикаментів, ліків, обладнання тощо;

Надання органам місцевого самоврядування права приймати рішення про зміну ставок єдиного податку, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, плати за землю, туристичного збору, повинні дотримуватись процедур, передбачених Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Розглянемо окремі податки та їх вплив на фінансову стабільність ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті» [39].

Податок на додану вартість.

За 9 місяців 2021 р. материнська компанія здійснювала операції, які оподатковуються податком на додану вартість за ставкою 20%, за ставкою 0%, та звільнені від оподаткування, а саме (табл. 2.6):

Таблиця 2.6 – Сума податку на додану вартість

	Обсяги постачання за 9 місяців 2021р. (без податку на додану вартість)	Сума податку на додану вартість за 9 місяців 2021р.
Операції, що оподатковуються за основною ставкою (20%)	878 967	175 793
Операції, що оподатковуються за нульовою ставкою (0%)	53 364	-
Операції з постачання послуг, місце постачання яких визначено відповідно статті 186 ПКУ	3 179	-
Операції звільнені від оподаткування	1 162	-

Придбання (виготовлення, будівництво, спорудження, створення) товарів/послуг та необоротних активів за дев'ять місяців 2021 р. здійснене за операціями, які оподатковуються податком на додану вартість за ставкою 20%, 7%, 0%, звільнені від оподаткування та без податку на додану вартість, а саме:

Компанія у статті «Інші оборотні активи» консолідованого звіту про фінансовий стан підприємства відображає передплачений ПДВ, керуючись пунктом 6 МСБО 7: «Грошові кошти складаються з готівки в касі та депозитів до запитання. Еквіваленти грошових коштів – це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми копійчаних коштів та яким притаманний незначний ризик зміни вартості». Передплачений ПДВ за своєю природою, не є готівкою в касі або депозитом – отже не може вважатися коштами. Так само, цей баланс не може вільно конвертуватися в грошові кошти, тому не може вважатися їх еквівалентом [58].

Податкові зобов'язання та податковий кредит з податку на додану вартість виникають згідно з правилами оподаткування на дату першої події.

У статті «Інші оборотні активи» консолідованого звіту про фінансовий стан підприємства відображається дебіторська заборгованість з ПДВ за податковими накладними, не зареєстрованими, несвоєчасно зареєстрованими у ЄРНП або заблокованими, а саме:

Таблиця 2.7 – Податковий кредит

	Станом на 31.12.2020	Станом на 30.09.2021
Податковий кредит за сировину та матеріали, тис. грн.	147	36
Податковий кредит за товари та послуги, тис. грн.	75	61
Податковий кредит по заблокованим податковим накладним, тис. грн.	52	126
Разом:	274	223

Недоотримання податкового кредиту з податку на додану вартість, у зв'язку з блокуванням реєстрації податкових накладних у ЄРПН від постачальників, за 9 місяців 2021 р. склало 88,6 тис. грн.

Дочірня компанія протягом звітного періоду не була платником податку на додану вартість.

ПраТ «Виробниче об'єднання «Конті» є платником податку на прибуток на загальній підставах. Прибуток материнської компанії підлягає оподаткуванню в Україні. Протягом дев'яти місяців 2021 р. податок на прибуток підприємств в Україні стягувався за ставкою 18%.

За 9 місяців 2021 р. оподатковуваний прибуток материнської компанії, отриманий від усіх видів діяльності, підлягав оподаткуванню за повною податковою ставкою.

2.3 Проблемні питання негативного впливу податкової політики на фінансовий стан

На кожному етапі розвитку суспільства, поряд з розвитком поняття «податок», формувалися і теоретичні погляди на державу, основні цілі її функціонування, форми існування та методи управління суспільством. Податки виступають необхідною ланкою економічних відносин, тому у всіх економічних відносин теоріях минулого розглядаються проблеми податкової політики, місця

податків економіки держави, варіанти побудови податкової системи. Для розуміння причин виникнення та розвитку сучасних податкових теорій необхідно позначити основні історичні віхи теоретичних досліджень у галузі податковознавства [54]

Негативне ставлення до податків у населення та вчених Стародавнього світу та епохи феодалізму ґрунтувалося на об'єктивному економічному фундаменті. У класичному Стародавньому світі держава не мала оплачуваного апарату управління, поняття «податок» ще не існувало. Податки стягувалися з переможених народів та іноземців та сприймалися як вираження залежності [6].

Крім війни, основним джерелом доходів та державних у тому числі була земля. Виробнича мотивація була орієнтована на споживання, держава не виконувала ні господарських, ні регулюючих функцій, але вже за феодалізму потребувало стабільно оплачуваного апарату управління. Низький рівень розвитку товарно-грошових відносин не дозволяв порівнювати ефективність різних економічних процесів у вартісній формі.

Ці фактори визначали свавілля у зборі податкових платежів (відкупу), безсистемність та відсутність правової регламентації (природно, несумісної з абсолютними монархіями), свавілля влади у витраченні зібраних коштів та беззахисність усіх основних платників. Така податкова політика справедливо сприймалася і населенням, і вченими як форма узаконеного пограбування. Якщо згадати про податковий імунітет дворянства, духовенства та найсвятіших прізвищ, то стає зрозумілим небажання влади забезпечити хоча б видимість податкової справедливості.

Значним обмежуючим фактором становлення податкової системи в Україні є культурні особливості, насамперед такі [69]:

- стереотипи утопічного мислення, що характеризуються надією на можливість швидких, непередбачених, раптових позитивних змін у суспільному житті;
- низький теоретичний рівень осмислення соціально-економічних процесів,

недостатнє усвідомлення суспільства як складної системи, трансформація якої повинна мати комплексний характер;

- протиріччя між складністю проблем, що постали перед українським суспільством, та рівнем політичної культури, як наслідок, нездатність забезпечити гармонійний консенсус;

- обмеженість можливостей (внаслідок низького рівня реальної демократії) фільтрувати та творчо переосмислювати запозичене зі світового досвіду культурне надбання, а також досвід розбудови політичних та соціально-економічних інститутів;

- формування (не без допомоги держави) негативних звичок правового та податкового нігілізму [43].

Ці особливості спричинили такі негативні явища у сфері оподаткування як становлення (у перші роки незалежності) податкової системи України за відсутності наукових концепцій її формування; ігнорування вимог адекватності податкової системи країни особливостям її соціально-економічного та культурного розвитку, відсутність чіткого усвідомлення та комплексного аналізу цих особливостей; нерозуміння того, що поява податкових нововведень, що перевищують допустимий у цій сфері «крок новизни», що сприяє дестабілізації соціально-економічних процесів; неврахування впливу соціально-культурних особливостей на поведінку суб'єктів оподаткування, характеру їх реакцію податковій зміні.

Тому природною є потреба приведення соціально-економічних та податкових реформ у відповідність до культурним потенціалом суспільства.

Серед економічних чинників, що впливають на становлення податкової системи України, слід назвати насамперед глибоке падіння виробництва та реального ВВП. Це падіння – причина зменшення суми податкових надходжень до бюджету держави навіть за збереження наявного рівня податкового вантажу.

Становлення податкової системи за умов падіння виробництва ускладнилося,

по-перше, оскільки таке падіння накладає досить жорсткі обмеження на податкову систему, вимагає її зниження; по-друге, падіння ВВП в Україні відбувалося в умовах зниження ефективності виробництва, насамперед зростання його енерго- та матеріаломісткості, наслідком чого стали збільшення обсягом сукупного обороту матеріальних витрат і зменшення доданої вартості. За цих обставин більший фіскальний ефект можуть дати податки, базою нарахування яких не додана вартість, а валові обороти[43].

По-третє, формування податкової системи в умовах падіння ВВП зажадало порушення об'єктивної закономірності її становлення, а саме закономірності примату фіскальної функції податків, за якою ця функція має переважати на початковому етапі становлення податкової системи, тоді як поглиблення економічної кризи потребує проведення певної регулюючої податкової політики.

Іншим обмежуючим фактором є властиве економічній кризі падіння обсягів доходів як юридичних, так і фізичних осіб. Падіння реальних доходів юридичних та фізичних осіб зумовило, по-перше, звуження податкової бази, по-друге, обмеження, як і у разі падіння ВВП, прийнятної для такої економічної ситуації рівня податкових ставок.

Це обмеження пояснюється тим, що згідно із законом низхідної граничної корисності гранична корисність індивідуального доходу зі зростанням його абсолютної величини зменшується, отже, за умови падіння індивідуального доходу, навіть за незмінної величини податкових ставок, індивідуальні оцінки величини податкового вантажу змінюються. Залишитися незмінними вони можуть лише за умови зниження рівня податкових ставок.

По-третє, падіння реальних доходів – суттєвий обмежуючий фактор раціоналізації структури податкової системи, що зумовлює зниження фіскальної ролі податків на доходи юридичних та фізичних осіб та підвищення значення непрямих податків.

У країнах податкові реформи проводяться поступово, переходячи від одного

експерименту до іншого. Результати експерименту аналізуються глибоко та всебічно. Успіх таких експериментів підтверджується досягненням двох основних цілей [29].

По-перше, не можна порушувати баланс економічних інтересів усіх власників, а по-друге, всі податки, включені до податкової системи країни за законом, повинні утворювати між собою логічну єдність.

Для набрання чинності змінами у податковому законодавстві потрібно достатньо часу. Хибно очікувати, що ці зміни спрацюють у короткостроковій перспективі. У зв'язку з цим реформатори, яким доручено оптимізувати оподаткування, мають зважати на всі ці факти. Для країн, які хочуть вжити ефективних заходів щодо стабілізації економіки за допомогою податкової реформи, важливим є не тільки зміст податкового експерименту, а й його своєчасне та швидке проведення. Зволікання веде до поглиблення кризи економіці та експеримент не дає бажаних результатів.

Проблеми, що виникають залежно від своєчасності змін у системі оподаткування, можна згрупувати у наступні п'ять груп:

- 1) несвоєчасна зміна податкової політики;
- 2) затримки у проведенні податкового експерименту;
- 3) неправильне визначення спрямування та змісту податкового експерименту та несвоєчасне внесення змін у ході експерименту;
- 4) несвоєчасне досягнення очікуваних вигод від податкових реформ;
- 5) неправильна оцінка реальності і неправильні корекції інших фінансово-економічних норм, пов'язаних з податками.

Негайна реакція уряду на негативні симптоми податкового законодавства залежить від низки факторів. Два з цих факторів важливіші:

- 1) Професійна готовність реформаторів до проведення економічно необхідних податкових реформ;
- 2) Готовність економіки ухвалити ці зміни.

Заздалегідь визначити, як економіка відреагує на зміни податкового законодавства – дуже складний процес. Можливі дві взаємовиключні реакції:

Перша реакція: економіка приймає запропоновані податкові пільги та санкції. При цьому збільшиться обсяг інвестицій в економіку, збільшиться перетікання капіталу з тіньової економіки в легальну.

Друга реакція: бізнес незабаром замінить один податковий притулок іншим, що не заборонено законом.

Жодна держава поки що не змогла повністю вирішити цю дилему. Успіх податкової реформи зазвичай вимірюється невеликою сумою втрат, пов'язаних із її реалізацією.

Висновки до розділу 2

У сучасній ринковій економіці на тлі посилення конкурентної боротьби, а також невизначеності та динамічності зовнішнього середовища, для кожного підприємства виникає необхідність перегляду ставлення керівництва до аналізу фінансового становища. Особливо останніми роками у тих світових кризових явищ проблема формування фінансової стійкості підприємства стає найбільш актуальною.

Проведення аналізу фінансового стану ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті» дозволило виявити, що на підприємстві існує достатня кількість проблем: частка оборотного капіталу менша за частку необоротного капіталу, погана платоспроможність та нестійкий фінансовий стан, значне зростання кредиторської заборгованості при зниженні та малій величині дебіторської заборгованості. Причому з бухгалтерської звітності підприємства видно, збільшення оборотних активів підприємства відбувається у основному з допомогою зростання запасів.

Тому основним та першорядним завданням стратегії є фінансово-економічна стабілізація. У цій ситуації підвищення фінансового становища можна домогтися з

допомогою робіт, вкладених у підвищення ліквідності, фінансової стійкості та підвищення рентабельності продажів.

Як заходи щодо підвищення фінансового стану ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті» було запропоновано: перегляд управління оборотними активами підприємства.

Головною проблемою с 2019 р. для багатьох підприємств стало розповсюдження пандемії COVID-19. В умовах жорсткого карантину українські підприємці не можуть вести свою діяльність. Тому Уряд запровадив систему підтримки бізнесу, яка дозволить максимально зняти фінансове навантаження на підприємців.

Для підтримки бізнесу та зниження податкового навантаження на час дії карантину в законодавство протягом 2020 р. були внесені деякі зміни, а саме:

- звільнення від нарахування та сплати плати за землю, яка використовується в господарській діяльності, податку на нерухомість за житлові приміщення за березень;

- звільнення від сплати єдиного соціального внеску для фізичних осіб-підприємців;

- обмеження застосування більшості штрафів за порушення податкового законодавства.

3 ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ З МЕТОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

3.1 Удосконалення податкової політики, зниження податкової ставки

Нерівномірність територіального розвитку регіонів України зумовлює необхідність адаптації податкової політики держави до особливостей економіки суб'єктів держави з тим, щоб підвищити ефективність оподаткування та створити стійку доходну базу кожного регіону. Це забезпечить збалансованість регіональних бюджетів, необхідну для виконання покладених на них видаткових зобов'язань.

Зростання бюджетних витрат суб'єктів держави, що випереджає зростання доходів, призвело до розбалансованості регіональних бюджетів. При цьому знижується частка інвестиційних видатків, що обмежує власні можливості розвитку регіональних економік.

У сучасних умовах соціально-економічних перетворень у країні питання трансформації та реформування податкового стимулювання є важливими завданнями. Податковий інструментарій горизонтального стимулювання, у межах секторів, виступає найефективнішим інструментом досягнення економічного зростання. Актуальною проблемою на етапі розвитку економіки виступає вибір цільових орієнтирів під час проведення податкового стимулювання секторів економіки рамках діючої податкової системи.

На мою думку, інструментами відбору секторів економіки можуть стати методи багатовимірної статистики.

У процесі кластерного аналізу розроблено типологію секторів за рівнем результативності податкового стимулювання, яку можна охарактеризувати за допомогою математичного аналізу, виділити та розглянути кластер секторів, які найбільше потребують податкової підтримки.

Сформовані результати аналізу дозволять зробити висновки про дійсну ступеня диференціації секторів економіки. Індикатори оцінки результативності податкового стимулювання, виходячи з яких буде проводитися кластеризація секторів економіки [27].

В результаті проведеного аналізу даних кластеризації на основі подальшого об'єднання отриманих кластерів можна сформувану типологію галузей, виходячи з моніторингу результативності податкового стимулювання на сучасному етапі. Типологія та характеристика кластерів представлена на рис. 3.1.

Рисунок 3.1 – Типологія та характеристика кластерів

На основі методу багатовимірного статистичного аналізу (кластерного аналізу) виконано типологізацію секторів економіки України за рівнем результативності податкового стимулювання. На підставі проведеної кластеризації секторів, визначено цільові орієнтири податкового стимулювання економічного зростання, представлені на рис. 3.2.

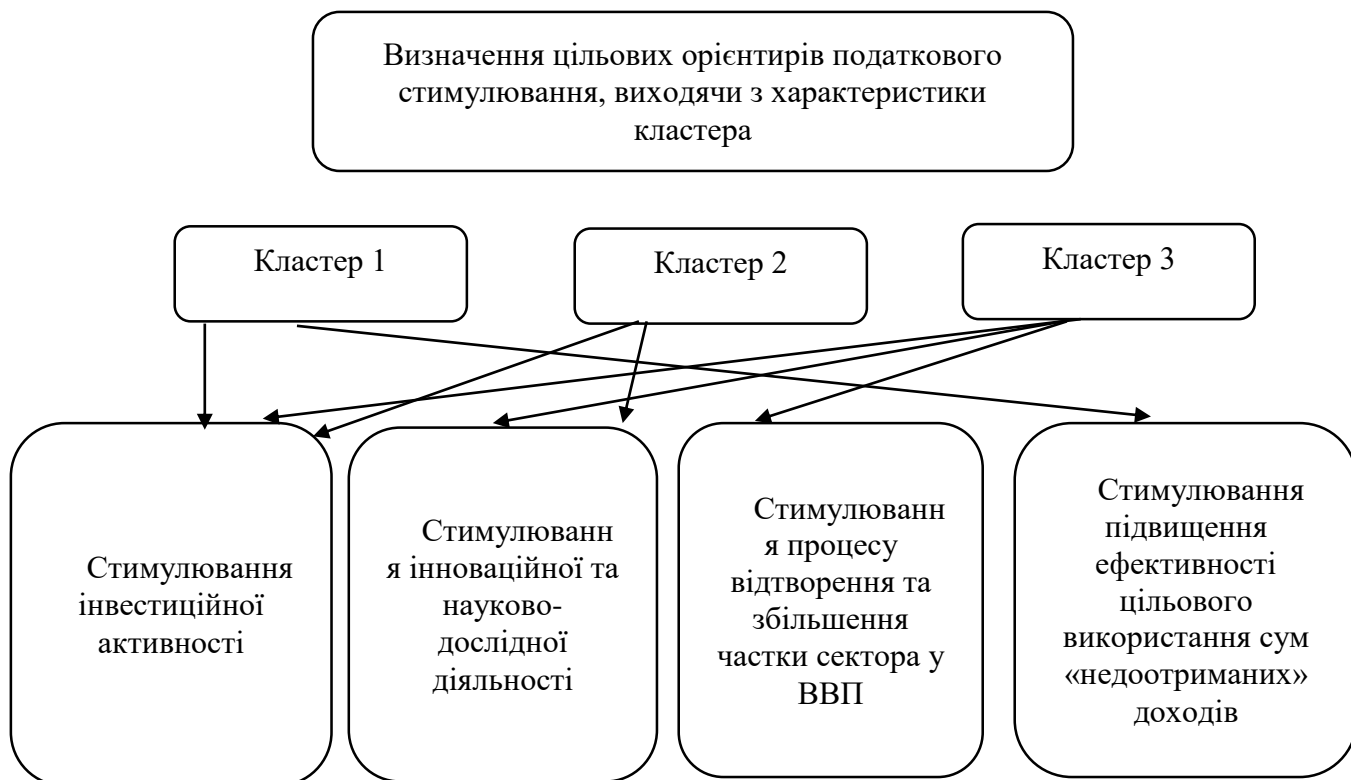

Рисунок 3.2 – Напрямки податкового стимулювання, виходячи з типологізації секторів економіки

Отримана типологія цікава для подальшого дослідження податкового стимулювання секторів економіки. Науково-обґрунтований вибір цільових орієнтирів стимулювання дозволить забезпечити підвищення рівня результативності податкового стимулювання в секторах економіки.

В результаті дослідження на основі методів багатовимірної статистики побудовано типологію секторів за ступенем результативності податкового

стимулювання, зроблено висновок про суттєву диференціацію в рівні ефективності, виділено та описано кілька кластерів, запропоновано цільові орієнтири податкового стимулювання для кожного кластеру. Податкові стимули, закріплені у податковому законодавстві, різноманітні та диференційовані.

Доцільно оцінювати ефективність окремих секторів, оскільки список пільг, що надаються платникам податків, не є однорідним. Водночас необхідно оцінювати ефективність податкових стимулів для певних секторів економіки з точки зору їх ефективності: економічної; соціальної та бюджетної [23].

Оцінка ефективності інструментарію податкового стимулювання може бути проведена з використанням розробленої методики. Методика заснована на інтегральному індексі, згідно з формулою (3.1), який нами розраховується як добуток середніх геометричних індикаторів моделі.

$$I_{НС} = \sqrt[n]{i_1 \times i_2 \times i_n}, \quad (3.1)$$

де – $I_{НС}$ інтегральний індекс оцінки ефективності податкового стимулювання у секторах економіки;

i_n – індивідуальні індекси окремих індикаторів ефективності.

Модель оцінки ефективності інструментів податкового стимулювання секторів економіки складається із набору індикаторів. Дані показники відображають стан господарської діяльності підприємств, зайнятих у певному секторі якнайкраще, і здатні продемонструвати ефективність використання податкових стимулів. Розрахунок інтегрального індексу дозволяє зробити висновок про ефективність механізму, використовуваного стимулювання різних секторів. Запропонована модель універсальна (рис. 3.3), тому що може бути застосована для оцінки ефективності всіх секторів. Як приклад використовуємо розроблену модель оцінки ефективності інструментів податкового стимулювання.

Таким чином, пропонується модель макроекономічної оцінки ефективності інструментів податкового стимулювання у секторах. Модель, представлена на рис. 3.3, включає систему індикаторів, необхідні проведення моніторингу.

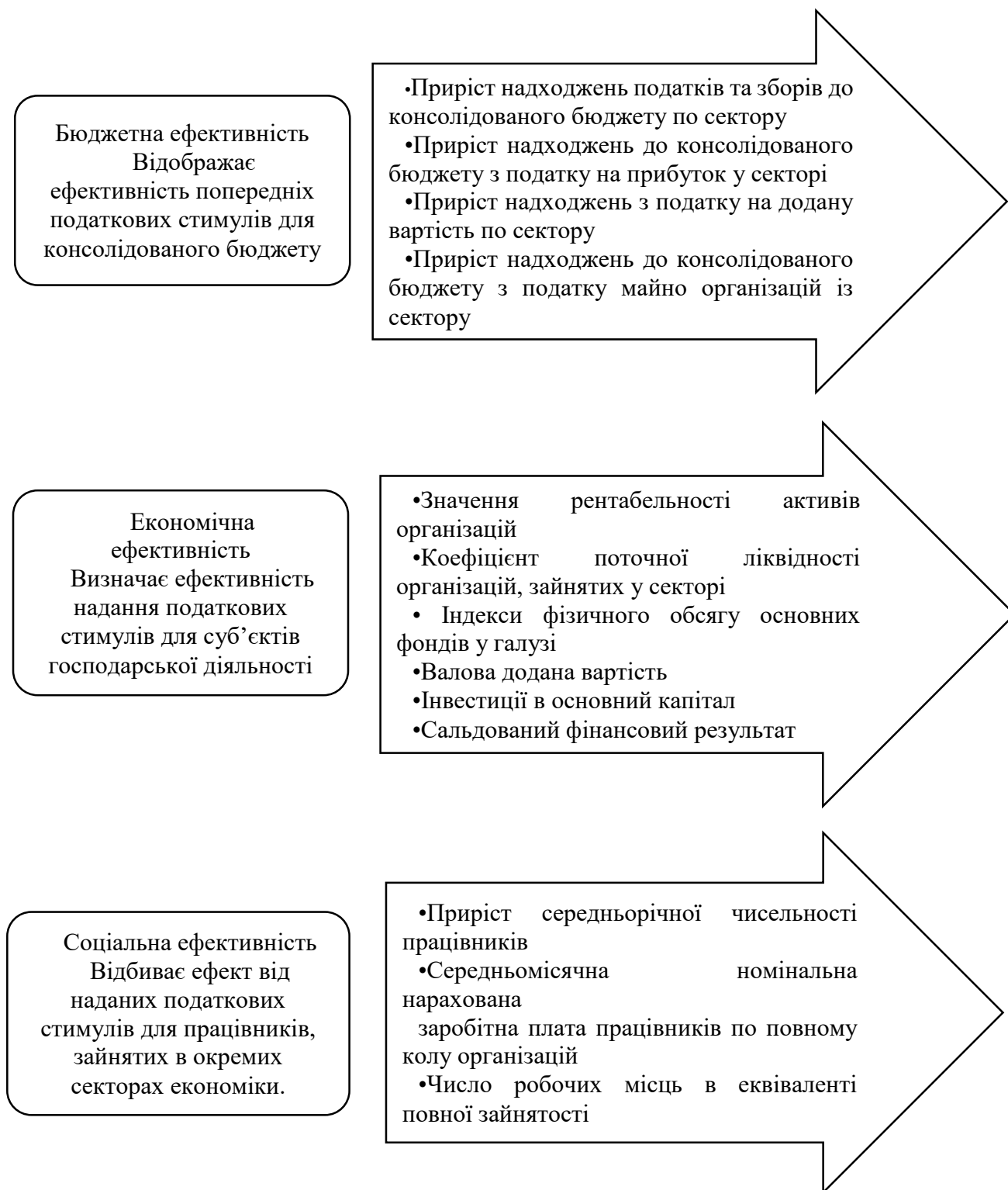

Рисунок 3.3 – Модель оцінки ефективності податкового стимулювання

Для підвищення рівня збирання податків необхідно вдосконалювати роботу судової системи, боротися з корупцією у податкових органах, покращувати їхнє технічне оснащення та підвищувати кваліфікацію працівників. Основою стимулювання повної та своєчасної сплати податків підприємствами та населенням має стати створення умов, за яких ухилення від сплати податків буде економічно не вигідним: втрати від порушень фінансової дисципліни перевищать можливий прибуток від таких дій. Цього не можна досягти лише шляхом введення додаткових штрафів та фінансових санкцій. Найефективнішим буде спрощення та зменшення фіскальної спрямованості податкової системи та, водночас, скорочення податкових пільг.

Серед особливостей реформування податкової системи України можна назвати також зростання ступеня нерівномірності розподілу фіскального вантажу між окремими платниками внаслідок «тінізації» економіки. Проблема нерівномірного розподілу податкового вантажу в Україні ще гостріша, ніж проблема податкового вантажу взагалі.

По-перше, внаслідок цієї нерівномірності створюється ілюзія невисокого загального рівня фіскального навантаження, оскільки нараховані, але не сплачені податки не враховуються щодо частини податкових надходжень у ВВП.

По-друге, нерівномірність оподаткування негативно впливає на моральність платників та змушує їх шукати шляхи ухилення від податків.

Оптимізація системи оподаткування в Україні має проводитися комплексно. Її слід направити на розширення податкової бази, яке має відбуватися за рахунок радикального скорочення пільг щодо оподаткування, зниження податкових ставок та на цій основі – зменшення масштабів ухилення від сплати податків. Для оптимального розподілу фіскального вантажу в Україні на певний період деякі вчені-економісти вважають доцільним збільшити частину непрямих податків з огляду на характер їх стягування. Разом зі скасуванням непродуктивних пільг це

захід дозволить розширити податкову базу та збільшити надходження від оподаткування за рахунок «тіньової» діяльності.

Водночас, стимулююча податкова політика не може вирішити всі проблеми економіки. Навіть найдосконаліша податкова система нічого очікувати працювати серед, у якій недостатньо розвинені інститути ринкової економіки. Запропоновані заходи матимуть сенс лише за умови забезпечення загальної політичної та соціально-економічної стабільності у державі, активізації зусиль у проведенні інституційних, структурних, правових реформ.

3.2 Зниження негативного впливу податкової політики

Однією з найсуттєвіших загроз є тіньова економіка. Це явище властиве будь-якій економічній системі, але в країнах з трансформаційною економікою воно набирає загрозливих масштабів. Згідно попередніх розрахунків Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України рівень тінізації економіки у 2020 році склав 31% від обсягу офіційного ВВП або 1 232 114 млн.грн.

Складовими тіньової економіки є три види ухиляння від податків, а саме:

- приховування доходу від бізнесу;
- приховування реальної кількості найманих працівників;
- приховування реальних розмірів виплаченої зарплати або ж зарплата «у конвертах».

Водночас присутність високого рівня тіньового сектору в економіці не дає змоги зменшити податкове навантаження та викривлює умови конкуренції.

Податкове навантаження є наслідком податкової політики держави та якісною характеристикою будь-якої системи оподаткування. У міжнародній практиці цей показник визначається як відношення фактичних податкових надходжень у зведений бюджет до обсягу валового внутрішнього продукту. За цим методом визначатимемо рівень податкового навантаження в Україні [14, 15],

результати розрахунку наведено в табл. 3.1

Таблиця 3.1 – Податкове навантаження України на прогом 2016-2020 рр.

Показники	Роки				
	2016	2017	2018	2019	2020
Податкові надходження, млрд. грн. (ПН)	650,8	852,7	986,3	1070,3	1136,7
Рівень бюджетного податкового навантаження, %	27,3	28,6	28,0	27,0	27,1
Податок на доходи фізичних осіб, млрд. грн	138,8	185,7	229,9	275,4	295,1
Податкове навантаження з ПДФО, %	5,8	6,2	6,4	6,9	7,0
Податок на прибуток підприємств, млрд. грн	60,2	73,4	106,1	117,3	118,5
Податкове навантаження з ППП, %	2,5	2,5	3,0	3,0	2,8
ПДВ, млрд. грн	235,5	313,9	374,5	378,6	400,6
Податкове навантаження з ПДВ, %	9,9	10,5	10,5	9,5	9,6
Податкове навантаження на працю, %	10,8	9,8	9,9	10,9	11,1
Загальний коефіцієнт податкового навантаження, %	38,1	38,4	37,6	37,8	38,2

Чіткої тенденції щодо рівня податкового навантаження в Україні за аналізований період немає.

Проте, ми бачимо, що основний тягар оподаткування припадає на трудові ресурси. Так, рівень податкового навантаження на працю у 2020 році становить 11,1 %.

Поступове зниження податкового навантаження на фізичних осіб сприятиме збільшенню заощаджень домогосподарств, підвищенню платоспроможного попиту населення, а отже розвитку виробництва та збільшенню реальних доходів платників податків і, як наслідок, – зростання податкової бази.

Крім того, необхідно виділити наступні недоліки податкової системи, що залишаються, незважаючи на постійне її реформування та відповідно виступають загрозами економічній та фінансовій безпеці України :

- система формування державних доходів продовжує мати переважно фіскальний характер. Податки не виступають інструментом підвищення конкурентоспроможності країни, а регулююча функція податків не орієнтована на стаке економічне зростання;

- витрати на адміністрування податків та зборів залишаються бути значними та невідповідними. На утримання ДПС витрати продовжують зростати. Так, у 2021 році порівняно з 2017 р видатки на органи ДФС збільшилися майже 2,5 рази. Діяльність Міністерства фінансів України та ДПС України не повною мірою узгоджена, на що вказує наявність окремих функцій, які дублюються;

- податкова система залишається досить складною в частині підготовки та подання звітних документів тому не сприяє веденню бізнесу.

Так за даними щорічного дослідження «Оподаткування 2020» (Paying Taxes 2020), яке проводиться командою PwC разом із експертами Світового банку на підготовку і подання податкової звітності в Україні всередньому потрібно 327,5 години на рік, тоді як в ЄС цей показник – 161 година, а загальний світовий – 240 годин [18].

– Система спрощеного режиму оподаткування також потребує удосконалення, так як спричиняє наступні проблеми : знижена мотивації підприємницької діяльності; суб'єкти господарювання не зацікавлені в зміні свого статусу як суб'єктів, які мають право використовувати спрощену систему оподаткування, а це уповільнює їх розвиток та відповідно зростання обсягів діяльності.

Натомість в країнах ЄС суб'єкти малого та середнього бізнесу виступають визначальним фактором підвищення конкурентоспроможності економік країн ЄС, високої ефективності внутрішнього ринку, та що надзвичайно важливо – є фактором забезпечення зайнятості населення.

Система митно-тарифного регулювання певною мірою також не сприяє оперативності реагування на зміну кон'юнктури світового ринку та на торговельні режими в інших державах і на структуру економіки в Україні;

Недостатньо ефективним залишається і механізм розподілу податкових надходжень між центральним і місцевими бюджетами, що, в свою чергу, сповільнює розвиток економіки у розрізі окремих регіонів України. Вищезазначені проблеми системи оподаткування залишаються бути небезпечними для розвитку економіки України та потребують врегулювання.

Так, загрозами економічній та фінансовій безпеці держави у зв'язку із зазначеними недоліками є :

1. Збільшення податкового боргу платників перед бюджетами усіх рівнів. Розмір податкового боргу за п'ять останніх років зріс майже у 2 рази (табл. 3.2).

Таблиця 3.2 – Інформація про податковий борг в Україні у 2017-2021 рр.

З початку року станом на	Загальна сума податкового боргу, млн грн	Кількість боржників, тис. осіб	Сума списаної безнадійної заборгованості, млн грн
01.02.2017	69625,5	3534,9	289,6
01.01.2018	91417,3	3557,5	4968,2
01.01.2019	101469,6	3827,7	3962,0
01.01.2020	124705,4	4154,1	5870,9
01.01.2021	120449,2	834,9	13708,2

Дана проблема породжена наступними причинами: – практика списання й реструктуризації державою податкової заборгованості платників податків та зборів перед бюджетом. Так, за даними табл. 3.2. видно, що станом на 01.01.2021 загальна сума податкового боргу зменшилась на 4256,2 млн. грн. у порівнянні з 2020 р., однак це відбулось не за рахунок погашення сум податкового боргу платниками податків, а за рахунок списання сум безнадійної заборгованості. Станом на

01.01.2021 сума списаної безнадійної заборгованості становить 13798,2 млн. грн., що у порівнянні з 2020 роком є більшою у 2 рази. Відповідно і список боржників на кінець 2020 р. порівняно з 2019 зменшився майже у 5 разів;

- відсутність ефективних механізмів, які б забезпечили відповідальність платників податків за виконання своїх податкових зобов'язань;

- здійснення бюджетних взаємозаліків, які в свою чергу, роблять не вигідною своєчасну та у повному обсязі сплату податків та зборів, і крім того, сприяють укоріненню зневажливого ставлення до виконання податкових зобов'язань в суспільстві.

2. Бюджетна заборгованість щодо відшкодування податку на додану вартість платникам податку

3. Водночас зменшилася сума ПДВ, заявлена до бюджетного відшкодування. Так, у 2020 році заявлено до бюджетного відшкодування ПДВ на суму 136,3 млрд грн, що на 16,5 млрд грн менше ніж у 2019 році (152,8 млрд гривень).

4. Виконання державою зобов'язань щодо відшкодування ПДВ ускладнюється, насамперед недосконалим законодавством, яким регулюється процедура відшкодування та пред'явленням необґрунтованих вимог на відшкодування ПДВ і заниженням сум податкових зобов'язань.

5. Значне ухилення від сплати податків та зборів. На масштаби ухилення від сплати податків впливає, насамперед, нерівномірний розподіл податкового навантаження та корупція, а також негативний імідж податкової служби в суспільстві. Так, в Україні корупція – це надзвичайно серйозна проблема, що підриває довіру суспільства до держави та відповідно податкова мораль і податкова культура є досить на низькому рівні.

Задля підвищення рівня ефективності податкової системи в Україні необхідно реалізувати наступні заходи:

1. Дотримуватися стабільності в нормативно-правовому регулюванні податкового законодавства. Так, податкові норми для суб'єктів господарювання

повинні бути простими та зрозумілими і не повинні постійно кардинально змінюватись, як це, зазвичай, відбувається.

2. Оптимізувати рівень податкового навантаження з метою стимулювання розвитку нових робочих місць та зростання ринку праці, та вивільнення грошових коштів населення і суб'єктів господарювання для розвитку власної справи. Крім того, це дозволить вивести з тіні частину економіки та зменшити відтік вітчизняного капіталу за кордон. Процес зниження податкового навантаження має бути поступовим та потребує чіткої спланованості, системності та прогнозованості рішень, тому що одноразове, різке зменшення сукупного податкового навантаження приведе лише до серйозних втрат поточних доходів, ускладнить виконання державою своїх функцій й підриває основу для проведення подальших податкових реформ на макрорівні.

3. Підвищити ефективність управління податковим боргом. Для цього необхідно:

- до податкової застави включати усі активи боржника, незалежно від розміру податкового боргу;

- застосовувати продаж майна відразу ж після закінчення терміну дії податкової вимоги або невиконання графіку погашення податкового боргу, розробленого боржником за рішенням керівника контролюючого органу;

- передбачити в законодавстві норму про автоматичне списання частини коштів у погашення податкового боргу (розмір у відсотках має бути встановлений законом) у момент їх надходження на рахунок платника;

- розширити перелік підстав для проведення виїзної документальної перевірки за наявністю податкового боргу (відповідно до ризикової категорії боржника);

- закріпити законодавством відповідальність засновників за погашення податкового боргу підприємств банкрутів у разі недостатності коштів останніх, отриманих від продажу активів при процедурі банкрутства – не дозволяти

засновникам збанкрутілих підприємств, податковий борг яких не було погашено при процедурі банкрутства, протягом п'яти років засновувати нові підприємства або покласти на них обов'язок – при здійсненні нової діяльності у першу чергу розраховуватись із попередніми боргами [16].

4. Автоматизувати процеси оподаткування із застосуванням сучасних технологій. Зокрема органам ДПС потрібно продовжувати роботу щодо вдосконалення системи електронного документообігу та системи електронного адміністрування ПДВ, спрощення форм податкової звітності, звітування платниками за операціями у режимі реального часу тощо.

5. Посилити відповідальності за використання тіньових податкових схем при веденні бізнесу та умисній мінімізації податкових зобов'язань

Варто зазначити, що певні кроки щодо підвищення ефективності податкової системи з метою мінімізації загроз економічній та фінансовій безпеці вже зроблено. Так, в даний час визначена Місія ДПС України як «повністю прозора, сучасна та технологічна податкова служба, яка надає якісні та зручні послуги платникам, ефективно адмініструє податки, збори та платежі і виявляє нетерпимість до корупції».

Також сформовано «Стратегічні цілі діяльності ДПС до 2022 року» та пріоритетними напрямками у діяльності ДПС визначено :

- посилення боротьби з корупційними проявами в лавах служби;
- розвиток електронних сервісів та покращення рівня обслуговування платників податків;
- діалог з бізнесом та покращення адміністрування податків як основа для виконання доходної частини бюджету;
- забезпечення належних умов праці податківців; – прозорість і зрозумілість роботи ДПС для суспільства [17].

В «Стратегічних цілях діяльності ДПС до 2022 року» також одним із основних напрямків реформування визначено формування іміджу ДПС як сервісної служби європейського зразка з високим рівнем довіри у суспільстві шляхом :

- 1) заохочення до добровільної сплати податків;
- 2) впровадження зручних та доступних сервісів для платників;
- 3) забезпечення якісного та швидкого консультування платників;
- 4) удосконалення системи зворотного зв'язку з платниками; 5) впровадження програмних РРО;
- 6) ребрединг (активна маркетингова стратегія) та вдосконалення зовнішніх комунікацій;
- 7) удосконалення процедури адміністративного оскарження.

До позитивних змін протягом останнього часу слід віднести оптимізацію роботи та зміну пріоритетів в ДПС та посилення боротьби з ухиленням від оподаткування, що дало змогу ДПС ліквідувати злочинні схеми з ПДВ, та спрямувати в бюджет значні кошти. Поряд із такими позитивними напрямками у роботі ДПС України, насамперед необхідно змінити негативний імідж податківця, та керуватися двома основними принципами : рівності платників податків та первісності в обслуговуванні. В цьому зв'язку, в ДПС очікують на допомогу Посольства США в Україні щодо створення автоматизованої системи обліку справ антикорупційних підрозділів, системи електронного документообігу, електронного аудиту, інформаційної безпеки.

Висновки до розділу 3

Лише завдяки злагодженим та вивіренним діям і заходам з боку держави можна мінімізувати та подолати проблеми, пов'язані з податковою політикою.

Для зменшення масштабів ухилення від податківкорупції у податкових відносинах в Україні необхідно, насамперед, створити в політиків реальні стимули

до проведення податкової політики на користь широких верств виборців та безумовного дотримання законів. Заходи, які могли б сприяти вирішенню цих завдань, досить добре відомі з політології та економічної теорії політичного процесу, але їхня швидка реалізація на практиці за нинішнього стану українського суспільства та менталітету виборців є проблематичною.

У всякому разі, слід змінити законодавство напрямку зменшення впливу політиків на діяльність податкові органи.

Важливим напрямком сучасної податкової політики України є збереження стабільності та стійкості податкової системи на фоні використання податкового інструментарію стимулювання зростання у секторах економіки. Податкове стимулювання має відповідати інтересам держави, сприяючи економічному зростанню. Проте в Україні все частіше податкові пільги збільшуються в обсязі, але не дають бажаного ефекту, а саме не сприяють зростанню інвестиційної та інноваційної активності підприємств. В даний час інноваційний розвиток є одним з важливих завдань, що стоять перед Україною та областями.

Податкове стимулювання на сучасному етапі є важливою складовою економічної політики, що проводиться. Воно може використовуватися для нівелювання кризових явищ на ринку та заохочення інвестицій, що створюють позитивні ринкові екстерналії. За допомогою податкових стимулів можна регулювати рівень інвестиційної та інноваційної активності організацій, а також заохочувати збільшення зайнятості. Державі необхідно враховувати свою роль у покращенні інвестиційного клімату для того, щоб стимулювати нові внутрішні та іноземні інвестиції, інноваційну діяльність та регулювати величину податкових витрат.

Таким чином, важливо приділити особливу увагу інструментарію податкового стимулювання, а також оцінки його ефективності.

У податковому законодавстві України на сучасному етапі є велика кількість податкових пільг. Як уже зазначалося, існуючий податковий інструментарій

стимулювання не має чітких критеріїв, за якими можна було б визначити ефективність використання податкових пільг чи преференції.

ВИСНОВКИ

Кваліфікаційна робота магістра присвячена дослідженню фінансової спроможності підприємства під впливом податкової політики України. В роботі обґрунтовано теоретико-методичні положення та практичні рекомендації щодо удосконалення процесу управління ефективністю використання фінансовим потенціалом ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті». Проведен аналіз фінансової стійкості підприємства та зроблені відповідні висновки

У першому розділі було розглянуто теоретико-методичні аспекти, пов'язані з формуванням податкової політики держави.

Фінансова стабільність підприємства неможлива без проведення ефективної бюджетної та податкової політики.

Державне регулювання безпосередньо пов'язане з вирішенням таких проблем, як зниження бюджетного дефіциту та державного боргу, забезпечення достатніх та стабільних надходжень до бюджету, підвищення рівня збирання податків та зборів, зниження податкового навантаження на економіку та інше.

Для вирішення зазначених проблем необхідно знання механізму функціонування фінансової системи, формування якої тісно пов'язане з теоретичними концепціями виникнення державного бюджету та системи оподаткування, а також з практичним застосуванням теорій бюджету та податків у реальній економічній системі держави, що змінюється.

Останнє дозволяє, по-перше, оцінити основні джерела формування бюджетів, причини виникнення бюджетного дефіциту та державного боргу, фактори, що впливають на їх збільшення.

По-друге, визначити роль бюджетних та позабюджетних фондів у фінансовій системі держави.

По-третє, на основі наукових уявлень про принципи оподаткування, теорії перекладання податків проаналізувати особливості функціонування вітчизняної податкової системи, виділити основні напрямки пошуку оптимального співвідношення прямих та непрямих податків, визначити практичні рекомендації щодо формування ефективної системи оподаткування та оптимального рівня податкового навантаження на економіку в цілому та на економічних суб'єктів ринку.

Отримані наступні наукові результати, сформульовані висновки та розроблені рекомендації:

1. Досліджено науково-теоретичні підходи щодо визначення сутності поняття «податкова політика». Вчені розробляють цей термін поділяючи його на дві складові, а саме «податки» та «політика». Тому термінологія завжди зводиться до однієї – важіль державного регулювання соціально-економічного розвитку, інвестиційної стратегії, зовнішньоекономічної діяльності, структурних змін у виробництві, прискореного розвитку пріоритетних галузей. Податкова політика – сукупність дій платниками податків щодо законних способів оптимізації своїх податкових зобов'язань з метою розширеного відтворення основних виробничих фондів.

2. Досліджено податкові ризики підприємств, які поділяються на операційні ризики, ризики планування і відповідності. Дана класифікація розглядає появу податкових ризиків не лише з точки зору недосконалості роботи підприємства, а й впливу законодавства та людського фактору. Для запобігання появи податкових ризиків підприємствам потрібно розробляти податкову стратегію та стратегію уникнення податкових ризиків як окремий план боротьби з ними, що допоможе підприємствам виявити чинники, які породжують ризики у сфері оподаткування.

3. Розглянуто інструменти, які регулюють податкову політику держави та підприємств. Було встановлено, що проблеми функціонування податкової політики лежать у сфері законодавства через складність та його нестабільність, що не

дозволяє ефективно стягувати податкові платежі та контролювати їх сплату. Є багато лазівок, щоб уникнути сплати. Велике та нерівномірне податкове навантаження змушує підприємства приховувати доходи. Це призводить до великого тіньового сектору (в Україні це 33%). Тому були запропоновані кроки, які допоможуть покращити податкову систему країни та збільшити доходи бюджету.

4. На основі дослідження системи оподаткування діяльності підприємств торгівлі виявлено, що серед видів податкових платежів найбільші обсяги сплачені підприємствами з податку на прибуток, податку на доходи фізичних осіб та спрощений податок, тоді як найменші суми припадають на сільськогосподарський податок. У цілому нині стягування податків із підприємств торгівлі виходить з оподаткуванні чинників виробництва – капіталу праці. Обґрунтовано, що значність системи обов'язкових платежів та складність адміністрування податків та зборів негативно впливає на підприємництво та торговельну активність, може призводити до зростання податкового навантаження та, у перспективі, до зменшення сукупних податкових надходжень. Податкове навантаження має бути оптимальним, щоб давати можливість не тільки розвивати економічні процеси, а й спрямовувати кошти, що вивільнилися, в стимулювання інвестиційних процесів.

5. За результатами дослідження впливу податкового навантаження на діяльність підприємств торгівлі обґрунтовано застосування аналітичного забезпечення формування сценарію податкового стимулювання підприємств торгівлі, результатом чого є розширення повноважень місцевих органів влади при реалізації податкової політики, облік пропозицій місцевих органів влади щодо вдосконалення оподаткування для розробки заходів щодо забезпечення збалансованості оподаткування підприємств торгівлі на державному та місцевому рівні. В результаті використання цього підходу буде забезпечено розробку рекомендацій щодо формування загальнодержавних заходів щодо стимулювання розвитку підприємств торгівлі та місцевої податкової політики на основі

розширення повноважень місцевих органів влади з огляду на специфіку підприємств торгівлі.

6. Удосконалено підхід до оцінки ефективності податкового стимулювання діяльності підприємств торгівлі на основі методики, що базується на комбінуванні порівнянь показників з цільовими значеннями та нормативними значеннями, що дозволяє здійснити поглиблений аналіз причин впливу податкової політики на розвиток підприємств торгівлі та сформуванню основи для прийняття рішень щодо адаптації податкової політики до змін у економічному середовищі.

7. Визначено якісні напрямки стимулювання підприємств торгівлі: спрощення повернення на податковий облік платників, які мігрували, та перереєстрації платників з неконтрольованої території республіки на контрольовану; розробка та реалізація конкретних програм сприяння розвитку торгівлі на всіх адміністративно-територіальних рівнях; створення платформи економічних умов підтримки підприємництва республіки на законодавчому рівні з урахуванням нових тенденцій у міжнародних економічних відносинах, спеціальних економічних зон.

Для підвищення ефективності управління капіталом ПрАТ «Виробниче об'єднання «КОНТІ» діяльність держави в рамках фінансової політики повинна бути спрямована на формування економічного порядку, що забезпечує узгоджену зміну структури надання послуг і структури споживання, що дозволить компанії створювати конкурентоспроможний продукт з високою споживчою цінністю. А також на створення умов, використовуючи інструменти податкової, бюджетної, грошово-кредитної та інших видів фінансової політики, для реінвестування прибутку, нарощування фінансування витрат на інновації, наукові дослідження і розробки, інвестицій в основний капітал, зниження матеріаломісткості виробництва.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов. Москва: Дело, 1962. 588-589.с.
2. Податковий кодекс України: Пункт 6.1 статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом № 190-IX від 04.10.2019. Поняття податку та збору. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.(дата звернення: 10.09.2021)
3. Черника Д.Г. Податки та податкове обкладання: посібник. Москва: Юрайт, 2013. 41 с.
4. Кульман А. Економічні механізми: посібник. Москва: Прогресс; 1993.192 с.
5. Крилова Е.І. Управління фінансовим станом організації: посібник. Москва: Эксмо, 2010. 416 с.
6. Краснокутська Н. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка : навч. посібн. Київ : Центр навч. літ-ри, 2005. 352 с.
7. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств : підручник. Київ : Знання, 2006. 378 с.
8. Ладунка І.С. Кучеренко Є.А. Шляхи покращення фінансового стану підприємств в сучасних економічних умовах. *Економіка і суспільство*. 2016.Вип. 5. С. 185–188.
9. Кунцевич В. О. Підходи до діагностики фінансового потенціалу підприємства. *Актуальні Проблеми Економіки*. 2005. Вип. 1. С. 68–75.
10. Осмоловский В.В. Теория анализа хозяйственной деятельности: учебник. Минск : Новое знание, 2006. 188 с.
11. Петренко В.С., Квасова О.П. Оцінка та шляхи покращення фінансового стану підприємства. *Економічні науки*. 2015. Вип. 8. С. 139–142.
12. Пітінова А.О. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства:

сутність і необхідність. *Економічні науки*. 2013. Вип. 4. С. 379– 389.

13. Поддєрьогін А.М., Білик М.Д., Буряк Л.Д. Фінанси підприємств : підручник. Київ : КНЕУ, 2008. 552 с.

14. Офіційний веб-сайт Державної казначейської служби України. URL: treasury.gov.ua/ (дата звернення: 12.03.2021)

15. Офіційний веб-сайт Пенсійного фонду України. URL: <https://www.pfu.gov.ua> (дата звернення: 13.10.2021).

16. Тимченко О.М., Осадчий Є.С. Інституційна спроможність упровадження моделі сегментації податкових боржників в Україні. *Ефективна економіка*. 2020. Вип. 4. С. 48 – 51.

17. Державна податкова служба України. Стратегічні цілі діяльності ДПС України до 2022 р. URL : <https://tax.gov.ua> (дата звернення: 10.10.2021).

18. Плаксюк О. О. Система показників оцінки капіталу й ефективності його використання. *Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту*. 2015. Вип. 1. С. 77-86.

19. Brigham E. F. Financial Management: Theory and Practice. San Francisco: Dryden Press, 1994. 425 p.

20. Задніпровський О. Г. Дуальна природа капіталу і принцип додатковості: загальноекономічний та обліковий аспекти. URL : <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/92711/19-Zadniprovskyi.pdf?sequence=1> (дата звернення 09. 11.2021).

21. Ковальов В. В. Курс фінансового менеджмента: підручник для вузів. Київ 2016. 480 с.

22. Карицька Г. В. Аналіз ефективності та ризиків підприємницької діяльності: методологічні аспекти: : підручник. Київ : Знання, 2016. 272 с.

23. Соколов Я. В. Історія бухгалтерського обліку. Київ: ДІА, 2016. 272 с.

24. Спільник І. Аналітичне забезпечення управління власним капіталом. URL : <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/15308/1/spilnyk.PDF> (дата

звернення 09. 11.2021).

25. Касич А. О., Канунікова К. О. Інноваційна активність підприємств України: динаміка, проблеми та шляхи вирішення. Інвестиції: практика та досвід. 2016. № 22. С. 21–24.

26. Чалий І. Г. Обґрунтування змісту процесу формування капіталу акціонерних товариств: вартісно-орієнтований підхід. *Науково-технічний збірник* Вип. 102. С.103-108

27. Назарова І. Сутність та структуризація власного капіталу для потреб обліку. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2017. Вип.3. С.17-28

28. Брюховецька Н. Ю., Булеєв І. П., Іваненко Л. В. Модель управління фінансовим потенціалом підприємства: функціональний підхід. *Бізнес Інформ*. 2019. Вип. 8. С. 129–135.

29. Саморай А. О. Власний капітал: законодавчі зміни в обліку та порядок його формування.

URL : http://www.rusnauka.com/5_SWMN_2014/Economics/7_159622.doc.htm. (дата звернення 09. 11.2021).

30. Безручко О. О. Стратегічне управління фінансовим потенціалом підприємства. URL : http://www.rusnauka.com/17_AND_2010/Economics (дата звернення: 15.10.2021).

31. Бержанір І. А. Особливості формування фінансових ресурсів підприємства. *Сталий розвиток економіки*. 2012. Вип. 1. С. 296–298.

32. Маршук Л. М. Принципи формування фінансово-ресурсного потенціалу підприємства. *Вісник ХДУ. Серія : Економічні науки*. 2016. Вип.18. Ч.2. С. 56–59.

33. Городня Т. А. Економічна та фінансова діагностика: навч. посібник. Львів: 2017. 282 с.

34. Крамаренко Г. О. Фінансовий аналіз: підручник. Київ, 2017. 392 с.
35. Дзєппарова С. С. Сучасні аспекти аналізу фінансового стану підприємства. URL : <http://dspace.nbuiv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/91499/07/Dzhepparova.pdf?sequence=1>. (дата звернення: 15.10.2021).
36. Johnson L. K. Labor Movements, Mainly in Eastern Europe. SocioEconomic Challenges New York; London: New York University Press, 2000. 326 p.
37. Louis, R. (2017). A new economic order for global prosperity. SocioEconomic Challenges New York; London: New York University Press, 2017. 2017. 214 p.
38. Максимова М. В. Теоретичні підходи до формування системи показників оцінки прибутку підприємства. URL : http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/8_2019/46.pdf (дата звернення: 15.10.2021).
39. Нестерова С. В. Методологічні основи факторного аналізу у процесі оцінки фінансового стану підприємства. URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/7563/1/> (дата звернення: 15.10.2021).
40. Кравченко В. Н. Діагностика та оцінка ефективності основної діяльності підприємства. *Економіка промисловості*. 2016. Вип. 6. С. 57–61.
41. Shuquan H. Agricultural Trading System and Global Food Crisis. Journal. 2018. Vol. 36, № 5. P. 561–570 URL: [http://doi.org/10.21272/sec.2\(4\).6-20.2018](http://doi.org/10.21272/sec.2(4).6-20.2018) (дата звернення: 15.10.2021).
42. Попович Р. Economichnii analiz dialnosti subiectiv hospodariuvaniia [Economic analysis of business entities] a textbook. Kyiv : Znannia, 2008. 630 p.
43. Илишева Н. Н. Аналіз фінансової звітності: посібник для студентів вузів. 2014. 431 с.
44. Пожидаєва Т. А. Аналіз фінансової звітності: навчальний посібник. 2015. 320 с.
45. Сіменко І. В. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник. Київ, 2016. 384 с.

46. Офіційний сайт кондитерської корпорації «Рошен». URL: <https://www.roshen.com/ua/ru/>. (дата звернення: 02.10.2021).

47. Статут ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен», затверджений позачерговими загальними зборами акціонерів (протокол б/н від 30 липня 2019 р.) URL: <http://kcf.roshen.com/>. 79 (дата звернення: 02.10.2021).

48. Річна фінансова звітність «Виробниче об'єднання «КОНТИ» за 2019-2021 рік. URL: <https://konti.ua/for-issuer> (дата звернення: 02.11.2021).

49. Заведія А. М. Сутність та аналіз власного капіталу агроформування. 2016. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/7_ukr/152.pdf. (дата звернення: 02.10.2021).

50. Волошина С. В. Збірник лекцій з курсу: «Капітал підприємства: формування та використання». 2017. URL : http://elibrary.donnuet.edu.ua/1439/1/Voloshina_KL_2017_13.pdf. (дата звернення: 16.09.2021).

51. Павловський О. Оптимізація структури капіталу шляхом управління величиною ефекту фінансового левериджу. URL : <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/16645/1.pdf>. (дата звернення: 10.09.2021).

52. Ткачик Л. П. Методи оптимізації структури позикового капіталу підприємства. *Молодий вчений*. 2015. URL : <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2015/12/81.pdf>. (дата звернення: 10.10.2021).

53. Данильчук І. В. Рефінансування дебіторської заборгованості як засіб підвищення платоспроможності підприємств на сучасному етапі. URL: [http://www.irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe.Image_file_name=PDF/есву_2013_20\(1\)_12.pdf](http://www.irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe.Image_file_name=PDF/есву_2013_20(1)_12.pdf) (дата звернення: 15.10.2021).

54. Brigham E. F. Financial Management: Theory and Practice. San Francisco: Dryden Press, 1994. 425 p.

55. Семенов Г. А., Яровська О. В. Діагностика фінансовоекономічного стану підприємства. Вісник економічної науки України. 2011. Вип. 1. С. 137–141

56. Paying Taxes 2015. The Global Picture. PricewaterhouseCoopers and the World Bank Group. URL : <http://www.pwc.com/gx/en/paying-taxes/pdf/pwc-paying-taxes-2015-overall-ranking-and-data-tables.pdf>(дата звернення: 15.10.2021).

57. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році : Закон України № 909-VIII від 24.12.2015 р. URL : www.rada.gov.ua (дата звернення: 15.10.2021).

58. Паславська Р. Основні напрями реформування вітчизняної системи адміністрування податків. Формування ринкової економіки в Україні: науковий збірник. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2014. Вип. 31. Ч. 2. С. 135–140.

59. Податкова система: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 416 с.

60. Попова В. Удосконалення структурно-організаційної моделі податкової політики в умовах євроінтеграції. *Економіка. Фінанси. Право*. 2016. Вип. 11. С. 15–18.

61. Modigliani F., Miller M. H.. The Cost of Capital, Corporate Finance, and the Theory of Investment. *American Economic Review*. 1958. P. 261-297.

62. Касич А. О. Теоретичні і методичні основи аналізу внутрішніх джерел фінансування інвестиційної діяльності. *Актуальні проблеми економіки*. 2011. Вип. 3 (117). С. 243–250.

63. Квасницька Р. С., Тарасюк М. В. Структуризація потенціалу підприємств. *Вісник КНТЕУ*. 2017. Вип. 1. С. 73–82.

64. Кирилова Л. І., Тодорова Д. Д. Фінансовий потенціал підприємства та його складові. *Сталий розвиток економіки*. 2012. Вип. 1. С. 288–301.

65. Костирко Л. А. Діагностика потенціалу фінансово-економічної стійкості підприємства: монографія. Харків : Фактор, 2008. 336 с.

66. Колодяжна І. В. Джерела фінансування інноваційної діяльності підприємств України. *Економіка та суспільство*. 2017. Вип. 9. С. 448–453.

67. Мельничук Ю.М. Реформування податкової системи: *Перспективні напрямки наукової думки*. 2018. С. 75–79.

68. Попова В.В. *Удосконалення структурно-організаційної моделі податкової політики в умовах євроінтеграції*. Економіка. Фінанси. Право. 2016. Вип. 11. С. 15–18.

69. Трофімова Л.В. Податкова політика і податкова система. *Фінансове право*. 2015. С. 364–370.

70. Рзаєв Г. І., Жовтівська О. В. Фінансовий потенціал підприємства та напрями його оцінки. *Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова*. 2014. . Вип. 2/4. С. 49–55.

ДОДАТОК А

Підприємство	Приватне акціонерне товариство	Дата	КОДИ
Територія	"Виробниче об'єднання "КОНТІ"	за ЄДРПОУ	01.01.2020
Організаційно-правова форма	Донецька область, Ленінський р-н	за КОАТУУ	25112243
Акціонерне товариство за КОПФГ господарювання	Акціонерне товариство за КОПФГ господарювання		1410137700
Виробництво сухарів і сухого печива;	Виробництво сухарів і сухого печива;		230
Вид економічної діяльності	виробництво борошняних кондитерських	за КВЕД	10.72

1033 **Середня кількість працівників:** виробів, тортів і тістечок тривалого зберігання

Адреса, телефон: 85114 м. Костянтинівка, вул. Інтернаціональна, буд. 460, (044) 503-10-41 **Одиниця виміру:** тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці): за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс
(Звіт про фінансовий стан) на
31.12.2019 р.
Форма №1

		Код за ДКУД	1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	253 420	172 463
первісна вартість	1001	336 266	338 736
накопичена амортизація	1002	(82 846)	(166 273)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	825 872	768 658
первісна вартість	1011	898 278	907 416
знос	1012	(72 406)	(138 758)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0

Продовження ДОДАТКУ А

первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	24 536	58
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	239
Відстрочені податкові активи	1045	177 339	180 999
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	1 281 167	1 122 417
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	91 759	92 993
Виробничі запаси	1101	53 544	50 700
Незавершене виробництво	1102	3 882	3 420
Готова продукція	1103	30 732	36 835
Товари	1104	3 601	2 038
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0

Продовження ДОДАТКУ А

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	506 994	544 061
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	13 145	7 139
з бюджетом	1135	5 517	5 512
у тому числі з податку на прибуток	1136	1 402	1 402
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 094	1 110
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	25 875	182
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	697	2 787
Усього за розділом II	1195	645 081	653 784
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	1 926 248	1 776 201

Продовження ДОДАТКУ А

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	54 052	54 052
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	58 044
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	1 055	1 055
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	177 498	148 820
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	232 605	261 971
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	1 308 243
Інші довгострокові зобов'язання	1515	205 074	47 458
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0

Продовження ДОДАТКУ А

Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	205 074	1 355 701
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	846 810	45 900
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	5 127	11 057
товари, роботи, послуги	1615	61 595	65 072
розрахунками з бюджетом	1620	8 025	3 300
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	1 112	1 394
розрахунками з оплати праці	1630	5 048	5 927
одержаними авансами	1635	2 784	2 012
розрахунками з учасниками	1640	66 307	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	14 434	11 302
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0

Продовження ДОДАТКУ А

Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	477 327	12 565
Усього за розділом III	1695	1 488 569	158 529
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	1 926 248	1 776 201

ДОДАТОК Б

Керівник

Остапченко Олексій Юрійович

Головний бухгалтер

Постова Наталя Вікторівна Дага
Приватне акціонерне товариство

Підприємство

"Виробниче об'єднання "КОНТИ"

за ЄДРПОУ

КОДИ
30.01.2020
25112243

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід) за 2019 рік
Форма №2

I. Фінансові результати

Код за ДКУД

1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	872 880	1 031 069
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(699 846)	(790 407)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	173 034	240 662
збиток	2095	(0)	(0)

Продовження ДОДАТКУ Б

Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	16 791	8 606
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(41 577)	(39 983)
Витрати на збут	2150	(147 525)	(137 456)
Інші операційні витрати	2180	(52 654)	(49 521)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	0	22 308
збиток	2195	(51 931)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	157	628
Інші фінансові доходи	2220	252 206	63 252
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0

Продовження ДОДАТКУ Б

Фінансові витрати	2250	(207 772)	(211 517)
Втрати від участі в капіталі	2255	(20 522)	(0)
Інші витрати	2270	(4 476)	(1 855)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	0
збиток	2295	(32 338)	(127 184)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	3 660	29 156
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	0
збиток	2355	(28 678)	(98 028)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період Попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	58 044	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	58 044	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	58 044	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	29 366	-98 028

Продовження ДОДАТКУ Б

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	516 973	584 968
Витрати на оплату праці	2505	122 460	118 241
Відрахування на соціальні заходи	2510	23 179	20 658
Амортизація	2515	153 706	150 466
Інші операційні витрати	2520	99 197	87 642
Разом	2550	915 515	961 975

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	5 405 237	5 405 237
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	5 405 237	5 405 237
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-5,305600	-18,135750
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-5,305600	-18,135750
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Керівник

Остапченко Олексій Юрійович

Головний бухгалтер

Постова Наталя Вікторівна

ДОДАТОК В

(Звіт про фінансовий стан) на
30.09.2021 р.
Форма №1-к

Код за ДК Д 1801007

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	90 909	55 350
первісна вартість	1001	341 103	342 202
накопичена амортизація	1002	(250 194)	(286 852)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	724 288	699 119
первісна вартість	1011	915 915	928 429
знос	1012	(191 627)	(229 310)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	117	104
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	198 736	210 130
Гудвіл	1050	0	0
Гудвіл при консолідації	1055	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	1 014 050	964 703
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	94 566	141 269
Виробничі запаси	1101	58 909	62 947
Незавершене виробництво	1102	3 642	8 839

Продовження ДОДАТКУ В

Готова продукція	1103	31 702	53 687
Товари	1104	313	15 796
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	497 735	483 242
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	14 843	2 625
з бюджетом	1135	5 459	1 862
у тому числі з податку на прибуток	1136	1 402	1 402
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5 918	2 245
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	476	2 111
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	417	320
Усього за розділом II	1195	619 414	633 674
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	1 633 464	1 598 377

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	54 052	54 052
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0

Продовження ДОДАТКУ В

Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	211 114	209 657
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	1 055	1 055
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-102 861	-155 265
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Неконтрольована частка	1490	0	0
Усього за розділом I	1495	163 360	109 499
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	1 257 038	1 218 266
Інші довгострокові зобов'язання	1515	53 674	61 692
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	1 310 712	1 279 958
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	46 404	46 755
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	8 949	6 334
товари, роботи, послуги	1615	70 738	119 230

Продовження ДОДАТКУ В

розрахунками з бюджетом	1620	1 344	2 575
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	1 213	1 489
розрахунками з оплати праці	1630	5 184	6 333
одержаними авансами	1635	1 231	2 645
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	11 547	10 685
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	12 782	12 874
Усього за розділом III	1695	159 392	208 920
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	1 633 464	1 598 377

Керівник

КОШЛЯК Вікторія Станіславівна

Головний бухгалтер

ПОСТОВА Наталя Вікторівна **Дата**

КОДИ

30.09.2021

25112243

ДОДАТОК Д

Підприємство Приватне акціонерне товариство за ЄДРПОУ
"Виробниче об'єднання "КОНТИ"

Консолідований звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід) за
дев'ять місяців 2021 р. Форма
№2-к
I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801008

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	836 626	599 144
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(710 139)	(471 184)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	126 487	127 960
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	5 869	5 363
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(31 675)	(34 604)
Витрати на збут	2150	(120 312)	(138 864)

Продовження ДОДАТКУ Д

Інші операційні витрати	2180	(25 973)	(34 972)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	0	0
збиток	2195	(45 604)	(75 117)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	803	502
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(18 955)	(18 952)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(42)	(15)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	0
збиток	2295	(63 798)	(93 582)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	11 394	14 103
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	0
збиток	2355	(52 404)	(79 479)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	-8	15
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	-1 449	-1 212
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-1 457	-1 197
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)

Продовження ДОДАТКУ Д

Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-1 457	-1 197
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-53 861	-80 676
Чистий прибуток (збиток), що належить: власникам материнської компанії	2470	0	0
неконтрольованій частці	2475	0	0
Сукупний дохід, що належить: власникам материнської компанії	2480	0	0
неконтрольованій частці	2485	0	0

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	0	0
Витрати на оплату праці	2505	0	0
Відрахування на соціальні заходи	2510	0	0
Амортизація	2515	0	0
Інші операційні витрати	2520	0	0
Разом	2550	0	0

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

			попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,000000	0,000000
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,000000	0,000000
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Керівник

КОШЛЯК Вікторія Станіславівна

Головний бухгалтер

ПОСТОВА Наталя Вікторівна

Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти ЗНУ

Я, Глушенко Юлія Миколаївна, студентка 2 курсу, денної форми навчання, економічного факультету, спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», освітньої програми «Фінанси і кредит», адреса електронної пошти: zokar1998@gmail.com.

– підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему «Вплив податкової політики держави на фінансову спроможність ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті» та відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомлений/ознайомена;

– заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії;

– згоден(згодна) на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою Інтернет-системи, а також на архівування роботи в базі даних цієї системи.

Дата _____

Підпис _____

Глушенко Ю.М.
ПІБ (студента)

Дата _____

Підпис _____

Череп А.В.
ПІБ (наукового керівника)